

I.2. Tantárgyi programok, tantárgyleírások - a tantervi táblázatban szereplő minden tárgyról, számonkéréssel záruló tanegységről, gyakorlati foglalkozásról

tantárgy neve: Olasz szóbeli és írásbeli nyelvfejlesztés I–VI.	kreditszáma: 20 (2+2+2+2+2+2+2+2+2+2)
a tanóra típusa és (heti) óraszám: szem., 1–2. félév 4 óra, 3–4. félév 4 óra, 5–6. félév 2 óra	
számonkérés módja: gyj.	
tantárgy tantervi helye: 1–6. félév	
előtanulmányi feltételek:-	
tantárgyleírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy célja a hallgatók kommunikációs képességeinek fejlesztése szóban és írásban, valamennyi nyelvi készség területén, a hallgatók egyetemi szintű tanulmányaihoz szükséges nyelvtudás biztosítása, a tudatos és helyes nyelvhasználat igényének kialakítása. A beszélt és írott olasz nyelv elsajátítása, a nyelvtani ismeretek készségszintű használata, a szókincs fejlesztése általános és speciális témakörökben, a szókincs frissítése (lexika, idiomatikus fordulatok), a nyelvi pragmatikus készség fejlesztése (társalgási fordulatok és állandó formulák, szándék és nyelvi megformálás harmonizálása).</p> <p>A kurzus célja, hogy a hallgatókat Közös Európai Referenciakeret szerinti legalább C1-es szintű nyelvtudással vértesse fel, hogy a leendő nyelvtanárok képesek legyenek az olasz nyelv gördülékeny, helyes, magabiztos, a mindenkori kontextusba illő használatára.</p>	
a 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal	
<p>Guastalla, Carlo – Naddeo, Ciro M.: <i>Domani 3</i>, corso di lingua e cultura italiana livello B1, Alma, Firenze, 2012.</p> <p>Guastalla, Carlo –De Giuli, Alessandro: <i>Nuovo magari 1</i>, corso di lingua e cultura italiana livello B2, Alma, Firenze, 2014.</p> <p>Guastalla, Carlo –De Giuli, Alessandro: <i>Nuovo magari 2</i>, corso di lingua e cultura italiana livello C1-C2, Alma, Firenze, 2014. <i>Quaderni CILS Livello 2 – B2. Sessioni: Giugno 2006-Dicembre 2006 / Giugno 2007-Dicembre 2007</i>, Perugia, Guerra Edizioni, 2010.</p> <p><i>Quaderni CILS Livello 3 – C1. Sessioni: Giugno 2006-Dicembre 2006 / Giugno 2007-Dicembre 2007</i>. Perugia, Guerra Edizioni, 2010.</p>	
Tantárgyfelelős: dr. Száraz Orsolva egyetemi adjunktus. PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktatók: anyanyelvi lektor	

tantárgy neve: Általános országismeret I–II.	kreditszáma: 2; 2
a tanóra típusa és óraszám: ea./szem, 2-2 óra	
számonkérés módja: gyj. / gyj.	
tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): 1. és 2. félév	
előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): –	
tantárgyleírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>1. félév: Olaszország természeti földrajza és klimatikus viszonyai; az ország áttekintése (népesség, településszerkezet, közlekedés stb.) és az egyes tartományok részletes bemutatása (történelem, gazdasági jellemzők, etnikai összetétel, főbb városok és látnivalók, természeti és művészeti kincsek, magyar emlékek stb.), a tartományok és a nagyobb régiók összehasonlítása.</p> <p>2. félév: az olasz alkotmány és államberendezkedés, intézményrendszer; a köztársaság szimbólumai; gazdasági szerkezet, nagyvállalatok, Made in Italy; oktatási rendszer, ünnepek és szokások; társadalmi problémák (terrorizmus, szervezett bűnözés); enklávék (Vatikán Városállam, San Marino Köztársaság).</p> <p>A tantárgy célja – az Olaszországgal kapcsolatos alapvető ismeretek gyarapításán túl – a földrajzi, politikai stb. szakszókinccs megalapozása, illetve bővítése, továbbá a célnyelvi kultúra közvetítésének terén való képesség előmozdítása, valamint a kultúrák közötti közvetítés és az interkulturális kompetencia fejlesztése.</p>	
a 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal	
<p>S. Bertolazzi – B. Ferrari, <i>Fare geografia</i>, Novara, 1993. L. Cases: <i>Civiltà italiana</i>, Budapest, 1998. T. Saffioti: <i>Le feste popolari italiane</i>, Milano, 2009. M. Dei: <i>La scuola in Italia</i>, Roma–Bari, 2012. G. Astuto: <i>Le istituzioni politiche italiane</i>, Roma, 2016.</p>	
Tantárgyfelelős: dr. Pete László habilitált egyetemi docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Paolo Orrù egyetemi adjunktus, PhD	

tantárgy neve: Bevezetés a romanisztikába I–II.**Kreditszáma: 3; 3**a tanóra típusa és óraszám: **ea., 2-2 óra**számonkérés módja: **koll.**tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): **1. és 2. félév**előtanulmányi feltételek (*ha vannak*):–**tantárgyleírás:** az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, ugyanakkor informáló leírása

A kurzus célja, hogy az egyetemi tanulmányok kezdetén a tanárszakos hallgatók elsajátítsák a tudományos diskurzus működésével kapcsolatos alapvető ismereteket és kompetenciákat a romanisztika diszciplína történetének, alterületeinek, főbb jelenkori kutatási területeinek megismerése által. A kurzus tehát egyrészt felkészít a későbbi tanulmányok során követett szűkebb tudományterületeken (a romanisztika különböző területei) történő tájékozódásra, másrészt általános készségeket (pl. tudományos szövegek feldolgozása, különféle iskolák, irányzatok integratív módon történő kezelése stb.) is fejleszt. A kurzus két félévé két fő területre, az irodalomtudományra, illetve a nyelvtudományra koncentrál azzal, hogy az itt megszerzett tudás más területeken (kultúratudomány, történelemtudományok stb.) is hasznosíthatók legyen.

1. félév. Irodalom. Az irodalom és az irodalomtudomány a kultúratudomány és kultúrtörténet kontextusában. Bibliográfiai alapismeretek, szakirodalom, segédkönyvek használata. Nemzeti irodalom, lokális irodalmak. Az irodalmi nyelv és a köznyelv. A filológia, a komparatiztika, az irodalomtörténet fogalma. Az olasz irodalom nagy korszakai, főbb tendenciái és tradíciói. Epikus művek elemzése: a szerző, narrátor, szereplő, tér és idő. Lírai művek elemzése: a lírai én, a nyelv lehetőségei a lírában. Drámai művek elemzése; drámaszöveg és színház. A befogadás. Az olasz irodalom kutatásának legfontosabb iskolái, kutatói.

2. félév. Nyelvészet. Jel és közlés; a nyelvi kommunikáció. Nyelv és beszéd; a nyelvek sokfélesége. A nyelvrokonság és a nyelvtípusok. A neolatin nyelvek helye a világ nyelvei között, az olasz az újlatin nyelvcsaládban; az olasz nyelv tipológiai sajátosságai. Olasz-magyar kontrasztív nyelvéírás. A nyelv változatai: pillantás a nyelvtörténetre, nyelvföldrajzra, a dialektológiára és a szociolingvisztikára. A nyelv részrendszerei: rövid vázlat az olasz fonetikáról és fonológiáról, morfoszintaksziszról és lexikológiáról. A szemantika és a pragmatika. A szöveg, a stílus és az irodalom nyelvészeti vizsgálata. Az olasz nyelv kutatásának legfontosabb iskolái és kutatói.

a **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal

Az Einaudi Kiadó Letteratura italiana c. sorozatának *Questioni* c. kötete, Torino, Einaudi, 1986, pp. 1030, ISBN 8806054759

Rebeul, *Introduzione alla retorica italiana*, Bologna, il Mulino, 2002, pp. 272, ISBN 978-88-15-08837-6

Serianni – Antonelli, *Manuale della linguistica italiana*, Milano, Mondadori, 2011, pp. 305, ISBN 8861594743

T. Poggi-Salani, *Avviamento allo studio della lingua italiana*, Liviana, Padova, 1986, pp. 228, ISBN 887675475X

Tantárgyfelelős: dr. Paoló Orrú habilitált egyetemi adjunktus, PhD

tantárgy neve: A latin nyelv alapjai I–II.	kreditszáma: 1; 1
---	--------------------------

a tanóra típusa és (heti) óraszám: **szem., 1–1 óra**

számonkérés módja: **gyj.**

tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): **3. és 4. félév**

előtanulmányi feltételek (*ha vannak*): –

tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, ugyanakkor informáló leírása

Célkitűzés: a latin nyelv alapjainak elsajátítása; antik kultúrtörténeti ismeretek bővítése; a mai olasz nyelvben továbbélő latin kifejezések vizsgálata.

Elsajátítandó latin alaktani ismeretek: főnév (I–V. declinatio); melléknév, melléknévfokozás; számnév; névmás, névmási ragozás; határozó képzése és fokozása; ige (I–IV. coniugatio); igenevek; előljárószók. *Kultúrtörténet:* görög-latin mitológia; szállóigék; latinizmusok.

A feldolgozás módja: latin kifejezések, mondatok és rövidebb szövegek közös fordítása, nyelvtani elemzése; a vizsgált szövegekhez kötődő kultúrtörténeti ismeretek megbeszélése; a latin szókincs és nyelvi szerkezetek olasz továbbélésének vizsgálata.

a **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal

"Dicta aurea" (Aranymondások). Latin közmondás- és feladatgyűjtemény. Összeállította: Gulyás Istvánné és Muhari Katalin. Budapest, 1987, Tankönyvkiadó.

Győri Gyula: *Ariadné fonala. Naponta megidézett antik hősök.* Budapest, 1992, Tankönyvkiadó. ISBN 963 18 4862 0

Marcello Craveri: *Guida all'apprendimento del Latino. Volume I. Morfologia.* Calvizzano, 1997, Il Girasole.

Cesare Marchi: *Siamo tutti latinisti. Tutte le parole latine che usiamo senza saperlo.* Milano, 1997, Rizzoli. ISBN 88-17-11560-6

Tantárgyfelelős: dr. Pete László habilitált egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: –

tantárgy neve: Felhasználói ismeretek a humán informatikában	kreditszáma: 1
---	-----------------------

a tanóra típusa (heti) óraszám: szem., 1 óra
---

számonkérés módja: gyj.
----

tantárgy tantervi helye: 6. félév
--

előtanulmányi feltételek: –
----

tantárgyleírás:

A humán tudományok szakjainak hallgatói rendszeres informatikai felhasználókként kezdik meg tanulmányaikat, azonban ismereteik e téren többnyire csak alapszintűnek tekinthetők. Márpedig a humán szakterületeken is egyre nagyobb szükség van széles körű, professzionális informatikai felhasználói ismeretekre, amelyek túlmennek a ma már általánosnak tekinthető (akár ECDL-bizonyítvánnyal is tanúsított) számítógépes ismereteken. A tantárgy az utóbbiakat adottnak tekintve és azokra építve sorra veszi az intelligens információkezeléshez és dokumentumszerkesztéshez használatos eszközöket és eljárásokat, beleértve többek között az adatbázisok, a multimédia, a többnyelvűség és a fordítás, a nyelvtechnológia, a kutatást és a publikálást támogató szoftverek/rendszerek elemeit is.

a **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal

Bártfai B.: *Access 2010 zsebkönyv*. BBS-INFO Könyvkiadó, Budapest, 2010.

Bártfai B.: *Excel haladóknak*. BBS-INFO Könyvkiadó, Budapest, 2012.

J. Caplin: *Utálom a prezentációkat*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2009.

F. Devillard: *RefWorks Manuel de formation*.

http://www.refworks.com/fr/documents/Manuel_Exercises_RefWorks.pdf -2007

Nagy G.: *Szövegszerkesztési (alap)ismeretek*. Publio Kiadó, Hédervár, 2013.

Tantárgyfelelős: dr. Paolo Orrù egyetemi adjunktus. PhD
--

Tantárgy oktatásába bevont oktató: –
---

tantárgy neve: Nyelvi alapvizsga	kreditszáma: 2
a tanóra típusa: (heti) óraszám: –	
számonkérés módja: vizsga	
tantárgy tantervi helye: 2. félév	
előtanulmányi feltételek:	
tantárgyleírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>Az olasz nyelvi alapvizsga írásbeli és szóbeli részből áll, mely a Közös Európai Referenciakeret szerinti B2+ és C1 közötti szintet célozza meg.</p> <p>Az írásbeli vizsga 2 részből áll:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Olasz nyelvű szöveg alkotása 2. Olasz nyelvhasználat és olvasott szöveg értése. <p>A szóbeli vizsga páros vizsga, melynek során értékeljük a beszédkészséget és beszédértést, a nyelvhelyességet, a szókinccset, kommunikációs kompetenciát, kiejtést és intonációt.</p> <p>A szóbeli vizsga 3 részből áll:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Olasz nyelvű újságcikk összegzése olaszul 2. Önálló témakifejtés képek alapján 3. Szituációs feladat a vizsgapartnerrel. 	
a 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal	
<p>I. Serianni, Luca, <i>Leggere, scrivere, argomentare. Prove ragionate di scrittura</i>. Bari, Laterza, 2013</p> <p><i>Quaderni CILS Livello DUE-B2. Sessioni: giugno 2003-dicembre 2003-giugno 2004-dicembre 2004</i>. Perugia, Guerra Edizioni, 2006</p> <p><i>Quaderni CILS Livello TRE-C1. Sessioni: giugno 2003-dicembre 2003-giugno 2004-dicembre 2004</i>. Perugia, Guerra Edizioni, 2006</p> <p><i>Quaderni CILS Livello DUE-B2. Sessioni: giugno 2006-dicembre 2006-giugno 2007-dicembre 2007</i>. Perugia, Guerra Edizioni, 2010</p> <p>II. <i>Quaderni CILS Livello TRE-C1. Sessioni: giugno 2006-dicembre 2006-giugno 2007-dicembre 2007</i>. Perugia, Guerra Edizioni, 2010</p>	
Tantárvfelelős: dr. Pete László habilitált egyetemi docens. PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktatók: dr. Paolo Orrù egyetemi adjunktus, PhD; anyanyelvi lektor	

tantárgy neve: Leíró nyelvészet I.: fonetika, morfológia	kreditszáma: 3
a tanóra típusa: (heti) óraszám: ea., 2 óra	
számonkérés módja: koll.	
tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): 1. félév	
előtanulmányi feltételek: -	
tantárgyleírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>Az előadás célja átfogó képet kialakítani a mai olasz nyelv rendszeréről, a már létező nyelvtani tudás áttekintése, rendszerezése, ill. bővítése speciális esetekkel. Az aktuális nyelvi norma határainak tudatosítása, a mai nyelvállapot szerinti határesetek tárgyalása.</p> <p>A kurzus a tradicionális leírás mellett kitér a modern nyelvtani, illetve ahol lehetséges a kontrasztív megközelítésre is. A szintre hozás mellett a kurzus előkészíti, megalapozza a későbbi nyelvi, nyelvészeti tanulmányokat is.</p> <p>Sor kerül az olasz fonetikai rendszer és fonológia tárgyalására (l'apparato fono-articolatorio, il vocalismo, il consonantismo, la dittongazione, gli iati), valamint az olasz morfológia alapjainak (igei és névszói rendszer) vizsgálatára, továbbá a szóképzés elemző bemutatására.</p> <p>A kurzus során kialakítandó kompetenciák tartalmazzák az elsajátított ismereteknek a pedagógiai tevékenység során helyes, hatékony alkalmazását, az egyes nyelvtani jelenségek megfelelő értelmezését, az anyanyelvvvel való összevetését.</p>	
a 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal	
<p>Salvi, Giampaolo –Vanelli, Laura: <i>Nuova grammatica italiana</i>. Bologna, Il Mulino, 2004.</p> <p>Serianni, Luca: <i>Grammatica italiana</i>. Torino, UTET, 2006.</p> <p>Trifone, Pietro-Palermo, Massimo: <i>Grammatica italiana di base</i>. Bologna, Zanichelli, 2006.</p> <p>Dardano, Maurizio: <i>Nuovo manuale di linguistica italiana</i>, 2a ediz., Zanichelli, Bologna, 2017.</p> <p>Maturi, Pietro: <i>I suoni delle lingue, i suoni dell'italiano. Nuova introduzione alla fonetica</i>, il Mulino, Bologna, 2014.</p>	
Tantárgyfelelős: dr. Paolo Orrù egyetemi adjunktus. PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: –	

tantárgy neve: Leíró nyelvészet II.: lexika, szemantika, szintaxis	kreditszáma: 3
a tanóra típusa: (heti) óraszám: ea., 2 óra	
számonkérés módja: koll.	
tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): 2. félév	
előtanulmányi feltételek: -	
tantárgyleírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>Az előadás célja átfogó képet kialakítani a mai olasz nyelv rendszeréről, a már létező nyelvtani tudás áttekintése, rendszerezése, ill. bővítése speciális esetekkel. Az aktuális nyelvi norma határainak tudatosítása, a mai nyelvállapot szerinti határesetek tárgyalása.</p> <p>A kurzus a tradicionális leírás mellett kitér a modern nyelvtani, illetve ahol lehetséges a kontrasztív megközelítésre is. A szintre hozás mellett a kurzus előkészíti, megalapozza a későbbi nyelvi, nyelvészeti tanulmányokat is.</p> <p>Az előző modul folytatásaképpen a kurzus során a nyelvészet további alapvető területeinek vizsgálatára kerül sor: lexika, szemantika és szintaxis. A szintaxis tárgyalása során az egyszerű és az összetett mondat megalkotására vonatkozó alapvető szabályok bemutatásán túl helyet kap a hagyományosabb (funzionale) és az innovatívabb (valenziale) megközelítés is. Sor kerül továbbá szemantikai (prototípi, idee mentali, metafore) és lexikológiai (iponimia, sinonimia, antinomia, collocazioni, fraseologia) alapismeretek tárgyalására is.</p> <p>A kurzus során kialakítandó kompetenciák tartalmazzák az elsajátított ismereteknek a pedagógiai tevékenység során helyes, hatékony alkalmazását, az egyes nyelvtani jelenségek megfelelő értelmezését, az anyanyelvvél való összevetését.</p>	
a 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal	
<p>Sobrero, Alberto A. (a cura di): <i>Introduzione all'italiano contemporaneo, vol. I: le strutture</i>, Laterza, Roma-Bari, 1998.</p> <p>Aprile, Marcello, <i>Dalle parole ai dizionari</i>, il Mulino, Bologna, 2015.</p> <p>Salvi, Giampaolo – Vanelli, Laura: <i>Nuova grammatica italiana</i>, Il Mulino, Bologna, 2004.</p> <p>La Fauci, Nunzio: <i>Compendio di sintassi italiana</i>, il Mulino, Bologna, 2009.</p> <p>Dardano, Maurizio – Trifone, Pietro: <i>Grammatica italiana con nozioni di linguistica</i>, Zanichelli, Bologna, 1995.</p>	
Tanárvfelelős: dr. Paolo Orrù egyetemi adjunktus, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: –	

tantárgy neve: Modern olasz nyelvészet I.	kreditszáma: 3
a tanóra típusa és (heti) óraszám: ea., 2 óra	
számonkérés módja: koll.	
tantárgy tantervi helye: 3. félév	
előtanulmányi feltételek: -	
tantárgyleírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókkal az olasz nyelvtudomány ágainak célkitűzéseit, aktuális kérdéseit, eredményeit. Az első félév során kitérünk egyrészt a grammatika, másrészt a határtudományok (szociolingvisztika, dialektológia, pszicholingvisztika, pragmatika) jellemzőire és ezek összefüggéseire, amennyiben lehetséges kiegészítve ezek diakrón leírásával.</p> <p>A kialakítandó kompetenciák tartalmazzák ezen területek alapvető fogalmainak és módszereinek ismeretét, illetve egyszerű probléma megoldási (adatelemző) képességet az adott szakterületeken.</p>	
a 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal	
<p>Graffi, Giorgio – Scalise, Sergio, <i>Le lingue e il linguaggio. Introduzione alla linguistica</i>. Bologna, Il Mulino, 2013.</p> <p>Sobrero, Alberto A. – Miglietta, Annarita, <i>Introduzione alla linguistica italiana</i>, Laterza, Roma–Bari, 2006.</p> <p>Berruto, Gaetano, <i>Prima lezione di sociolinguistica</i>, Laterza, Roma–Bari, 2004.</p> <p>Bazzanella, Carla, <i>Linguistica e pragmatica del linguaggio. Un'introduzione</i>, Laterza, Roma–Bari, 2008.</p> <p>Laudanna, Alessandro – Voghera Miriam, <i>Il linguaggio: strutture linguistiche e processi cognitivi</i>, Laterza, Roma-Bari, 2006.</p>	
Tantárgyfelelős: dr. Paolo Orrù egyetemi adjunktus. PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: –	

tantárgy neve: Modern olasz nyelvészet II.	kreditszáma: 3
a tanóra típusa és (heti) óraszám: ea., 2 óra	
számonkérés módja: koll.	
tantárgy tantervi helye: 4. félév	
előtanulmányi feltételek: -	
tantárgyleírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A kurzus az olasz nyelv elterjedéséhez, a standard olasz nyelv és a dialektusok kapcsolatához, valamint a nyelv változatos mai használatához kötődő legfontosabb kérdésekkel foglalkozik. Vizsgálat tárgyát képezik az olasz nyelv születésének és fejlődésének körülményei a középkortól kezdve napjainkig, kitérve a történelmi-földrajzi-nyelvi sajátosságokra is, amelyek a nyelvi fragmentálódást okozták, de azokra is, amelyek az utóbbi időkben az egységesülés irányába működtek. Végezetül az olasz nyelv mai helyzetének elemzésére kerül sor: a tudományos-technikai fejlődés, a média és a politikai környezet hatásai.</p> <p>A kialakítandó kompetenciák tartalmazzák ezen területek alapvető fogalmainak és módszereinek ismeretét, illetve egyszerű probléma megoldási (adatelemző) képességet az adott szakterületeken.</p>	
a 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal	
<p>Marazzini, Claudio: <i>La lingua italiana: profilo storico</i>, il Mulino, Bologna, 2002. Serianni, Luca – Trifone, Pietro (a cura di): <i>Storia della lingua italiana</i>, vol. II: <i>scritto e parlato</i>, Einaudi, Torino, 1994. Serianni, Luca – Antonelli, Giuseppe, <i>Manuale di linguistica italiana. Storia, attualità, grammatica</i>, Bruno Mondadori, Milano, 2011. Bonomi, Ilaria – Morgana, Silvia: <i>La lingua italiana e i mass media</i>, 2a ediz., Carocci, Roma, 2016. Antonelli, Giuseppe: <i>L'italiano nella società della comunicazione 2.0</i>, il Mulino, Bologna, 2016.</p>	
Tantárgyfelelős: dr. Paolo Orrù egyetemi adjunktus, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: –	

tantárgy neve: Olasz nyelvváltozatok	kreditszáma: 3
a tanóra típusa és (heti) óraszám: ea., 2	
számonkérés módja: koll.	
tantárgy tantervi helye: 7. félév	
előtanulmányi feltételek: –	
tantárgyleírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A kurzus célja elsősorban a mai olasz nyelv társadalmi és földrajzi tagozódásának bemutatása. A kurzus a dialektológia, az olasz nyelvjárások vizsgálatán túl kitér az olasz nyelv regionális változatainak rövid bemutatására, illetve a rétegnyelvek, a szaknyelvek, funkcionális változatok tárgyalására. A félév során elsajátítandó ismeretek közé tartozik továbbá a beszélt és írott nyelvváltozatok jellemzőinek, sajátosságainak felvázolása.</p> <p>A stúdium során a hallgatók megismerik a szociolingvisztika alapjait, a mai olasz nyelv különböző regisztereit, s megszerzett tudásukat hasznosítani tudják a tanítási folyamat megfelelő szintjein.</p>	
a 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal	
<p>Berruto, Gaetano, <i>Sociolinguistica dell'italiano contemporaneo</i>. Roma, Carocci Editore, 2012 D'Achille, Paolo, <i>L'italiano contemporaneo</i>. Bologna, Il Mulino, 2010 D'Agostino, Mari, <i>Sociolinguistica dell'Italia contemporanea</i>. Bologna, Il Mulino, 2012 Marcato, Carla, <i>Dialetto, dialetti e italiano</i>. Bologna, Il Mulino, 2007 Sobrero, Alberto, Miglietta, Annarita (a cura di), <i>Lingua e dialetto nell'Italia del duemila</i>. Galatina, Congedo, 2006 Renzi, Lorenzo, <i>Come cambia la lingua. L'italiano in movimento</i>. Bologna, Il Mulino, 2012</p>	
Tantárvfelelős: dr. Paolo Orrù egyetemi adjunktus, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: –	

tantárgy neve: Újlatin nyelvtörténet	kreditszáma: 3
a tanóra típusa és (heti) óraszám: ea., 2 óra	
számonkérés módja: koll.	
tantárgy tantervi helye: 8. félév	
előtanulmányi feltételek: A latin nyelv alapjai I–II.	
tantárgyleírás:	
<p>Az újlatin nyelvészet mint történeti-összehasonlító tudomány. Az alapnyelv kérdése: a latin nyelv változatai; a vulgáris latin. Az újlatin nyelvek kialakulásának történeti körülményei és a változásuk irányait magyarázó feltevések. Az újlatin nyelvek mai elterjedése; nyelv és nyelvjárás; a nemzeti nyelvek létrejöttének összefüggése a művelődéstörténettel. A latintól az újlatin nyelvekig végbemenő hangtani és nyelvtani változások rövid összehasonlító áttekintése. Az olasz nyelvtörténet jelentősebb mozzanatai.</p>	
<p>a 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal</p>	
<p>Herman J.: <i>Vulgáris latin. Az újlatin nyelvek kialakulásának útja</i>. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 2003. Tamás L.: <i>Bevezetés az összehasonlító neolatin nyelvtudományba</i>. Budapest, Tankönyvkiadó, 1969. Renzi, Lorenzo – Andreose, Alvise: <i>Manuale di linguistica e filologia romanza</i>, Bologna, Il Mulino, 2009. Patota, Giuseppe: <i>Nuovi lineamenti di grammatica storica dell'italiano</i>, il Mulino, Bologna, 2007.</p>	
Tantárgyfelelős: dr. Paolo Orrù egyetemi adiunktus, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Marádi Krisztina egyetemi adjunktus, PhD	

tantárgy neve: Interkulturális kommunikáció I.**kreditszáma: 3**a tanóra típusa és (heti) óraszám: **ea., 2 óra**számonkérés módja: **koll.**tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): **5. félév**előtanulmányi feltételek (*ha vannak*): **Általános országismeret I–II.****tantárgyleírás:** az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, ugyanakkor informáló leírása

A tantárgy célja a hallgatók interkulturális kompetenciájának fejlesztése, vagyis az aktív kultúraközi tanulás és megértés elősegítése.

A kultúra, a kommunikáció és az interkulturális kommunikáció fogalma és alapvető sajátosságai; a témához kapcsolódó legfontosabb elméleti iskolák és modellek; olasz–magyar kulturális különbségek tanulmányozása (nyelvi viselkedésformák, gesztusbeszéd, nyelvi tabuk, etikett, kulturális sokk, sztereotípiák stb.).

a **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal

Hidasi Judit: *Interkulturális kommunikáció*. Budapest, 2004. ISBN 9789632770699

Sztanó László: *Taljánok, olaszok, digók. A nemzeti sztereotípiák fogságában*. Budapest, 2014. ISBN 978 963 13 6221 3

Balboni, Paolo: *Le sfide di Babele. Insegnare le lingue nelle società complesse*, Utet, Torino, 2015.

Nuzzo, Elena: *Imparare a fare cose con le parole*, Guerra, Perugia, 2012.

Tantárvfelelős: dr. Paolo Orrù egyetemi adjunktus. PhD**Tantárgy oktatásába bevont oktató: Katona-Kovács Lili Krisztina**

tantárgy neve: Interkulturális kommunikáció II.	kreditszáma: 3
a tanóra típusa és (heti) óraszám: ea., 2 óra	
számonkérés módja: koll.	
tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): 6. félév	
előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): Általános országismeret I–II.	
tantárgyleírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy célja a hallgatók interkulturális kompetenciájának fejlesztése, vagyis az aktív kultúraközi tanulás és megértés elősegítése.</p> <p>A kurzus a kommunikáció elméleti és gyakorlati témáin túl a szemiotika alapvető kérdéseit helyezi a középpontba. A jelentősebb szemiotikai „iskolák” közötti különbségek bemutatásával a kérdéskör egyéni vizsgálódásokban való elmélyítésére is kíván ösztönözni. Az elméleti alapvetés mellett gyakorlati példa-elemzések (tömegkommunikáció, kultúrák közötti kapcsolat, kulturális hagyományok és mechanizmusok) során át a hallgatók elsajátíthatják a kritikai elemzés módszertanát. Végezetül szóba kerülnek a kognitív nyelvészet főbb teóriái és jelentősebb eredményei.</p>	
a 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal	
<p>Jakobson, Roman: <i>Saggi di linguistica generale</i>, Feltrinelli, Milano, 1986. Benveniste, Émile: <i>Problemi di linguistica generale</i>, Il Saggiatore, Milano, 1994. Eco, Umberto: <i>Trattato di semiotica generale</i>, Bompiani, Milano, 1975. Gaeta, Livio – Luraghi, Silvia: <i>Introduzione alla linguistica cognitiva</i>, Carocci, Roma, 2003. Lakoff, George – Johnson, Mark: <i>Metafora e vita quotidiana</i>, Bompiani, Milano, 2005.</p>	
Tanárvfelelős: dr. Paolo Orrù egyetemi adjunktus, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Katona-Kovács Lili Krisztina	

tantárgy neve: Kutatásmódszertan**kreditszáma: 2**a tanóra típusa és (heti) óraszám: **szem, 2 óra**számonkérés módja: **gyj.**tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): **1. félév**előtanulmányi feltételek (*ha vannak*): –**tantárgyleírás:** az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, ugyanakkor informáló leírása

A bölcsészettudományi, elsősorban nyelvtudományi és irodalomtudományi kutatások metodológiája. Szakszempontosság és interdiszciplinaritás. Hagyományos és új módszertani elemek. Az italianisztika multidimenzionalitása. Az italianisztikai kutatások kapcsolatai a fentiekkel. Komparatiztika, komparatiztikák. Magyar italianisztika. Irányzatok, módszerek, szerzők, művek dolgozatok készítése és megvitatása. Metodológiai viták, eszmecsere.

A tudományos kutatáshoz szükséges bibliográfiakészítés és forrásismeret. A nyelvészeti kutatások alapjai: adatbázis meghatározása és használandó eszközök. A kutatómunka etikai kérdései.

a **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal

Umberto Eco: *Come si fa una tesi di laurea*, Bompiani, Milano, 2013, ISBN 9788845274893

René Wellek – Austin Warren: *Az irodalom elmélete*, Osiris, Budapest, 2002, ISBN 963 389 192 2

Szerdahelyi István: *Irodalomelméleti enciklopédia*, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 1995, ISBN 963 85 348 0 X

Bussmann, Hadumod: *Routledge Dictionary of Language and Linguistics*, Routledge, London and New York, 1996.

Riccio, Anna: *Gli strumenti per la ricerca linguistica: corpora, dizionari e database*, Carocci, Roma, 2016.

Tantárgyfelelős: dr. Paolo Orrù egyetemi adjunktus, PhD**Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Madarász Imre habilitált egyetemi docens, CSc**

tantárgy neve: Középkori irodalom és kultúra	kreditszáma: 3
a tanóra típusa és (heti) óraszám: ea., 2 óra	
számonkérés módja: koll.	
tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): 3. félév	
előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): Bevezetés a romanisztikába I-II.	
tantárgyleírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Az itáliai középkor kultúrája. Az olasz irodalom születése. <i>Duecento</i> . Vallásos költészet (ferences líra stb.), világi poézis (<i>poesia giullaresca</i> stb.). Költőiskolák (szicíliai és toszkán iskola, <i>dolce stil nuovo</i> stb.). Próza. <i>Trecento</i> . A prehumanizmus fogalma. Dante. Petrarca. Boccaccio. <i>Divina Commedia</i> , <i>Canzoniere</i> , <i>Decameron</i> : mű- és szövegelemzések. Olasz nyelven.	
a 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal	
Francesco Flora: <i>Storia della letteratura italiana, vol. I. Dal Medio Evo alla fine del Trecento</i> Mondadori, Milano, 1966 ISBN nélkül	
Madarász Imre: <i>Az olasz irodalom története</i> , Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1993 ISBN 963 18 5231 8	
Enrico Malato: <i>Dante</i> , Salerno Editrice, Roma, 1999 ISBN 88-8402-284-3	
Marco Ariani: <i>Petrarca</i> , Salerno Editrice, Roma, 1999 ISBN 88-8402-275-4	
Lucia Battaglia Ricci: <i>Boccaccio</i> , Salerno Editrice, Roma, 2000 ISBN 88-8402-291-6	
Tantárgyfelelős: dr. Madarász Imre habilitált egyetemi docens, CSc	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Lakó Zsigmond	

tantárgy neve: **Kora újkori irodalom és kultúra**kreditszáma: **3**a tanóra típusa és (heti) óraszám: **ea., 2 óra**számonkérés módja: **koll.**tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): **4. félév**előtanulmányi feltételek (ha vannak): **Bevezetés a romanisztikába I-II.****tantárgyleírás:** az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, ugyanakkor informáló leírása

A tantárgy célja, hogy

1) megismertesse a hallgatókat a 15–17. századi Itália szellemi és művészeti irányzataival, megjelenési formáival, különös tekintettel az irodalmi alkotásokra. Bár elsősorban az olasz irodalom vizsgálata áll a középpontban, a tantárgy törekszik a kultúra különböző területeinek együttes bemutatására, hogy ezáltal a speciális ismeretek átadásán túl a hallgatókban globális látásmódot is kialakítson.

2) irodalomtörténeti áttekintést adjon az olasz nyelvű irodalom két korszakáról: a reneszánszról és a barokkról. Ennek során bemutassa a fő fejlődési tendenciákat, a legjelentősebb alkotókat és műveiket, a két korszak jellegzetes irodalmi műfajait. Ezek ismerete nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a hallgatók interkulturális kompetenciája fejlődjön, s leendő olasztanárként képesek legyenek a kultúrák közötti közvetítésre.

3) a hallgatók megismerjék a témára vonatkozó alapvető szakirodalmi munkákat, megtanulják azokat kritikusán, értően értelmezni. A szakirodalom ismerete és a kritikus reflexió képessége együttesen járulnak hozzá ahhoz, hogy a hallgató az egyetem elvégzése után is képes legyen folyamatosan megújítani szakmai tudását.

4) felhívja a hallgatók figyelmét azokra a szövegekre, alkotókra, kulturális jelenségekre, amelyeket a hallgató leendő tanárként sikerrel használhat a hatékony és motiváló nyelvoktatás céljára.

a **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal

Kötelező irodalom:

La scrittura e l'interpretazione: Storia e antologia della letteratura italiana, a cura di Romano LUPERINI et al., Palermo, Palumbo, 2000–2001:

vol. 1, *Dalle origini al Manierismo (1610)*, tomo 3, *La letteratura umanistico-rinascimentale (1380–1545)*, 2000, [ISBN] 88 8020 311 8

vol. 1, *Dalle origini al Manierismo (1610)*, tomo 4, *La Controriforma, il Manierismo e la letteratura tardo-rinascimentale (1545–1610)*, 2000, [ISBN] 88 8020 311 8

vol. 2, *Dal Barocco al Romanticismo (1610–1861)*, tomo 1, *Il Barocco, l'Arcadia e il Rococò (1610–1748)*, 2001, [ISBN] 88 8020 312 6

Ajánlott irodalom:

La letteratura italiana rinascimentale: Storia e testi, a cura di Marziano GUGLIELMINETTI et al., Torino, Il segnalibro, 1989. [BNI] 91-9278

Eugenio GARIN, *La cultura del Rinascimento*, Bari, Laterza, 1967. [BNI] 672978

Cesare VASOLI, *Umanesimo e Rinascimento*, Palermo, Palumbo, 1969.

Andrea BATTISTINI, *Il barocco: Cultura, miti, immagini*, Roma, Salerno, 2000, [ISBN] 88-8402-316-5.

Ezio RAIMONDI, *Letteratura barocca: studi sul Seicento italiano*, Firenze, L. S. Olschki, 1961. [BNI] 61-1980

Guido MORPURGO-TAGLIABUE, *Anatomia del barocco*, Palermo, Aesthetica, 1987. [ISBN] 88-7726-009-2

Tantárgyfelelős: dr. Száraz Orsolva egyetemi adjunktus, PhD**Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Lakó Zsigmond**

tantárgy neve: A felvilágosodás és a romantika irodalma és kultúrája	kreditszáma: 3
a tanóra típusa és (heti) óraszám: ea., 2 óra	
számonkérés módja: koll.	
tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): 5. félév	
előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): Bevezetés a romanisztikába I-II.	
tantárgyleírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A Fény Századától a <i>Risorgimento</i> koráig. Felvilágosodás és romantika: folytonosság és fordulat. Klasszicizmus. Az európai felvilágosodás filozófiája. Itáliai előfelvilágosodás (Vico, Giannone). Nápolyi felvilágosodás (Genovesi, Filangieri, Cuoco). Milánói felvilágosodás (Beccaria, P. és A. Verri, <i>Il Caffè</i>). Goldoni. Parini. Alfieri. A preromantika fogalma. Romantika és <i>Risorgimento</i>. Foscolo. Leopardi. Manzoni. A <i>Risorgimento</i> gondolkodói (Mazzini, Gioberti), emlékirói (Pellico, garibaldisták stb.). A romantika polémiái, poétikája, poézise. Műfajok (hazafias és dialektális líra, történelmi regény stb.). Nievo. De Sanctis. Olasz nyelven.</p>	
a 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal	
<p>Franco Venturi: <i>Settecento riformatore. Da Muratori a Beccaria</i>, Einaudi, Torino, 1969 ISBN nélkül</p> <p>Madarász Imre: <i>Vittorio Alfieri életműve felvilágosodás és Risorgimento, klasszicizmus és romantika között</i>. Hungarovox, Budapest, 2004, ISBN 963 9292 80 X</p> <p>Mario Puppo: <i>Il romanticismo</i>, Studium, Roma, 1979, ISBN nélkül</p> <p>Gino Tellini: <i>Manzoni</i>, Salerno editrice, Roma, 2007, ISBN 978-88-8402-572-2</p>	
Tantárgyfelelős: dr. Madarász Imre habilitált egyetemi docens. CSc	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Lakó Zsigmond	

tantárgy neve: **A korai modernitás irodalma és kultúrája**kreditszáma: **3**a tanóra típusa és (heti) óraszám: **ea., 2 óra**számonkérés módja: **koll.**tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): **6. félév**előtanulmányi feltételek (*ha vannak*): **Bevezetés a romanisztikába I-II.****tantárgyleírás:** az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, ugyanakkor informáló leírása

Az egyesített Olaszország első évtizedeinek irodalma. Klasszicizmus, nemzeti költészet: Carducci. Nevelődési és gyermekirodalom: Collodi, De Amicis. Verizmus: Verga, Capuana, De Roberto stb. Századvégi próza: Fogazzaro, De Marchi stb. Dekadentizmus: *Scapigliatura*, D'Annunzio, Pascoli, *Crepuscolarismo*, Gozzano. Olasz nyelven.

a **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal

Benedetto Croce: *Storia d'Italia dal 1871 al 1915*, Adelphi, Milano, 1991, ISBN 88-459-0872-0
Benedetto Croce: *La letteratura della nuova Italia 1-6*. Laterza, Roma–Bari, 1973–1974. ISBN nélkül

Aldo A. Mola: *Giosue Carducci*, Bompiani, Milano, 2006 ISBN 88-452-5747-9

Luigi Russo: *Giovanni Verga*, Laterza, Roma–Bari, 1983 ISBN nélkül

Carlo Salinari: *Miti e coscienza del decadentismo italiano*, Feltrinelli, Milano, 1982 ISBN nélkül

Tantárgyfelelős: **dr. Madarász Imre habilitált egyetemi docens, CSc****Tantárgy oktatásába bevont oktató:** **dr. Lakó Zsigmond**

tantárgy neve: A klasszikus modernitás irodalma és kultúrája**Kreditszáma: 3**a tanóra típusa és (heti) óraszám: **ea, 2 óra**számonkérés módja: **koll.**tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): **7. félév**előtanulmányi feltételek (*ha vannak*): **Bevezetés a romanisztikába I–II.****tantárgyleírás:** az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, ugyanakkor informáló leírása

A kurzus az olasz irodalomtörténeti stúdiumok sorába illeszkedve a klasszikus modernitás olasz irodalmát tekinti át a XX. század második feléig terjedő időszakig – a kultúratudomány szélesebb kontextusába ágyazva, azaz az irodalom tendenciáit, irányzatait, szerzőit és műveit tágabb összefüggésrendszerbe helyezve. A tantárgy a vizsgált korszak legfontosabb irányzatait, tendenciáit, problematikáit követi nyomon (jelentős szerzők és alkotások bemutatásán keresztül), mint például a nemzeti irodalom és az olasz egység kérdése, a lokális hagyományok reprezentációja, az irodalom mint a nemzeti és lokális identitás megjelenítője és formálója, a társadalmi-politikai problémák megjelenése az irodalomban (Észak-Dél problematikája), a nyugati modernitás fő kérdéseinek megjelenése az olasz irodalomban (a személyiség kérdése, az egzisztencializmus, a szöveg és szerző, a szöveg és befogadó viszonyainak problematizálódása stb.). A hallgatók a kurzus során nem csak irodalom- és kultúrtörténeti informatív tudást szereznek, de fejlesztik szövegelemzési kompetenciáikat is, illetve a nyugati modernitás legfontosabb kérdéseinek megismerése által a kultúrtörténet más területein is hasznosítható szempontokat, tudást szereznek.

a **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal

Moderno e modernità: la letteratura italiana, Roma, 2009, online kiadás: http://www.italianisti.it/Atti-di-Congresso?pg=cms&ext=p&cms_codsec=14&cms_codcms=182 (letöltés: 2014.08.20.)

Sorrentino, Alessandra, *Luigi Pirandello e l'altro*, Roma, Carocci, 2014, pp. 144, ISBN 9788843071586

Gordon, Robert S. C., *Pasolini: Forms of Subjectivity*, Oxford, Oxford University, 1996, pp.344, ISBN 0-19-815905-6.

Tantárgyfelelős: dr. Száraz Orsolya**Tantárgy oktatásába bevont oktató: Lakó Zsigmond egyetemi tanársegéd**

tantárgy neve: Kortárs irodalom és kultúra**Kreditszáma: 3**a tanóra típusa és (heti) óraszám: **ea, 2 óra**számonkérés módja: **koll.**tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): **8. félév**előtanulmányi feltételek (ha vannak): **Bevezetés a romanisztikába I–II.****tantárgyleírás:** az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, ugyanakkor informáló leírása

A kurzus az olasz irodalomtörténeti stúdiumok sorába illeszkedve, illetve azt lezárva a jelenkori, kortárs olasz irodalmát tekinti át a kultúratudomány szélesebb kontextusába ágyazva, azaz az irodalom tendenciáit, irányzatait, szerzőit és műveit tágabb összefüggésrendszerbe helyezve, aminek köszönhetően a hallgatók nemcsak a kortárs irodalomnak az irodalom- és kultúrtörténeti tradícióhoz fűződő viszonyát, a szóművészet legfontosabb irányzatait, jellemző problematikáit, szerzőit és műveit ismerhetik meg, de az irodalmi élet intézményrendszerét (pl. irodalmi díjak), mediális viszonyait (könyvkiadók, folyóiratok, az irodalom online élete, legfontosabb internetes orgánumai stb.), az irodalom és más művészetek interakcióit (pl. irodalom és film), az irodalom és a populáris kultúra jelenségének kapcsolatát (pl. bestsellerek, sztár-, generációs-, kultszerzők) is. A kurzus során megszerzett ismereteknek köszönhetően a hallgatók otthonosan tudnak mozogni a mai olasz kultúra egy jelentős rendszerében, képesek tájékozódni a mai olasz könyvpiacra, a mai olasz mediális viszonyok között, az irodalmon keresztül a mai olasz társadalom és kultúra fontos kérdéseit ismerik meg, képesek e kérdésekben véleményüket ütköztetni és önálló véleményt formálni.

a **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal

Mondello, Elisabetta, *La narrativa italiana degli anni Novanta*, Roma, Meltemi Editore, 2004, pp. 216 ISBN 978-88-8353-290-0

Wu Ming, *New Italian Epic*, Torino, Einaudi, 2009, pp. 208, ISBN 9788806196783

www.wumindfoundation.com

www.carmillaonline.com

Tantárgyfelelős: dr. Lakó Zsigmond

tantárgy neve: Műfajelmélet és műfaj történet	kreditszáma: 2
--	-----------------------

a tanóra típusa és (heti) óraszám: szem., 2 óra
--

számonkérés módja: gyj.
----

tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): 3. félév
---

előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): –
--

tantárgyleírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása
---

A tantárgy célja, hogy a hallgatók a műfajelméletre és műfaj történetre vonatkozóan irodalomtudományi és irodalomtörténeti alapismeretekre tegyenek szert. Megismerkedjenek néhány alapvető műfajelmélettel, valamint megismerjék a műfajok történeti változásait. A tantárgy a globális látásmódot ötvözi az olasz irodalomra vonatkozó speciális ismeretanyaggal: az egyes műfajok tárgyalása európai kontextusban történik, a műfaji jellegzetességek bemutatása olasz irodalmi alkotásokon keresztül valósul meg. A tantárgy az olasz irodalom néhány alapszövegével ismerteti meg a hallgatókat, amelyek tárgyalásakor a nyelvoktatásban való felhasználás aspektusára is figyelmet fordít.

A tantárgy elsajátítása során a hallgatók megtanulják felismerni az egyes műfajok jellemzőit, valamint képessé válnak arra, hogy az irodalmi alkotások értelmezésében hasznosítsák a megszerzett műfajelméleti és műfaj történeti ismereteket. A tantárgy ily módon előkészíti és kiegészíti az olasz irodalmat korszakok szerint áttekintő tantárgyak ismeretanyagát.

A témára vonatkozó alapvető szakirodalmi munkák megismerése, valamint az órán kívüli munka – melynek során elsajátítják, hogy hogyan kell egy konkrét kutatási témához kapcsolódóan szakirodalmat felkutatni, azt áttekinteni, értelmezni – lehetővé teszi, hogy a hallgatók a későbbiekben önállóan legyenek képesek megtervezni és megvalósítani saját szakmai fejlődésüket.

a 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal
--

Ferdinando PAPPALARDO, *Teorie dei generi letterari*, B. A. Gaphis, Bari 2009, [ISBN] 978-88-7581-115-0.

Franca MARIANI, Francesco GNERRE, Raul MORDENTI, *Le forme letterarie nella storia: La letteratura italiana nei sistemi culturali*, Torino, SEI, 1990, voll. I–II, [ISBN] 88-05-02027-3, [ISBN] 88-05-02028-1.

Tzvetan TODOROV, *A műfajok eredete = Tanulmányok az irodalomtudomány köréből*, szerk. KANYÓ Zoltán, SÍKLAKI István, Tankönyvkiadó, Bp., 1988, 283–295, ISBN 963-18-0317-1.

Mihail Mihajlovics BAHTYIN, *A beszéd műfajai = M. M. B., A beszéd és a valóság*, Bratislava – Bp., Madách – Gondolat, 1986, 359–418, ISBN 963-281-698-6.

Tantárgyfelelős: dr. Száraz Orsolva egyetemi adjunktus, PhD
--

Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Lakó Zsigmond
---

tantárgy neve: Irodalmi szövegolvasás és elemzés I–IV.	kreditszáma: 2; 2; 2; 3
---	--------------------------------

a tanóra típusa és (heti) óraszám: **szem., heti 2–2–2–3 óra**

számonkérés módja: **gyj.**

tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): **5., 6., 7. és 8. félév**

előtanulmányi feltételek (*ha vannak*): **Bevezetés a romanisztikába I–II.**

tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, ugyanakkor informáló leírása

Olasz klasszikus irodalmi művek történelmi, eszme- és stílustörténeti kontextusba ágyazott, szövegcentrikus elemzése-értelmezése. Szövegelemző irányzatok. „Stílusgyakorlatok.” A műfordítás elmélete és gyakorlata. „Olaszos” műfordítás irodalmunk: összehasonlító tanulmányozás. Fordítások készítése és megvitatása. Gyakorlati jelleg.

a **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal

Mario Puppo: *Manuale critico-bibliografico per lo studio della letteratura italiana*, SEI, Torino, 1979, ISBN 88-05-04802-X

Giovanni Getto: *Storia delle storie letterarie*, Sansoni, Firenze, 1981 ISBN nélkül

Luigi Tassoni: *Semiotoca dell'arte e della letteratura*, Edizioni Dante Alighieri, Pécs, 1995 ISBN nélkül

Víg István: *A magyarországi italianisztika bibliográfiája 1945–1995*, Italianistica Debreceniensis V., Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 1998, ISSN 1219-5391

Tantárvfelelős: dr. Madarász Imre habilitált egyetemi docens. CSc

Tantárgy oktatásába bevont oktatók: dr. Lakó Zsigmond

tantárgy neve: **Olasz történelem I–II.**kreditszáma: **2; 2**a tanóra típusa és (heti) óraszám: **szem., 2–2 óra**számonkérés módja: **gyj.**tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): **9. és 10. félév**előtanulmányi feltételek: **Általános országismeret I–II.****tantárgyleírás:** az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, ugyanakkor informáló leírása

Az olasz történelem főbb történelmi folyamatainak, eseményeinek és személyiségeinek bemutatása, külön figyelmet szentelve a történelmi összefüggések kiemelésére.

1. félév: Itália a középkorban és a modern korban: a Római Birodalom válsága és bukása; gót uralom és bizánci fennhatóság; a longobárdok; Nagy Károly Szent Római Birodalma; a normannok; az Itáliai Királyság; a feudális rendszer; a Német-Római Birodalom itáliai jelenléte; a pápaság; a "Comune"; a "signoria" (Milano, Ferrara, Urbino, Mantova, Verona, Padova, Ravenna, Rimini, Firenze); az Anjouk Dél-Itáliában; a Pápaság (Avignone); az itáliai fejedelemségek; a francia–Habsburg háború Itáliában; a spanyol uralom; az osztrák befolyás.
2. félév: a Risorgimento és az egyesített Olaszország története: Itália a napóleoni korszakban; restauráció; a karbonárók és felkeléseik; radikálisok és mérsékeltek; az 1848/1849. évi forradalmak és az I. függetlenségi háború; Piemont és Cavour; a II. függetlenségi háború; Garibaldi és a dél-itáliai hadjárat; a Jobboldal kormányzása; a Baloldal kormányzása; Crispi és a századforduló válsága; a Giolitti-korszak; Olaszország az I. világháborúban; válság és Mussolini hatalomra jutása; a fasizmus évtizedei; Olaszország a II. világháborúban; a köztársaság első éve; a centrizmus évtizede; a közép-bal kormányzás tizenöt éve; az utóbbi évtizedek és az I. köztársaság válsága.

A tantárgy célja – az olasz történelemmel kapcsolatos alapvető ismeretek gyarapításán túl – a történelmi szakszókincs megalapozása, illetve bővítése, továbbá a célnyelvi kultúra közvetítésének terén való képesség előmozdítása, valamint a kultúrák közötti közvetítés és az interkulturális kompetencia fejlesztése.

a **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal

Olivieri, Mario: *Compendio della storia d'Italia*. Perugia, s. d., Benucci.

Cogoi, Giancarlo: *Lineamenti di storia del Risorgimento italiano*. Debrecen, 1997, Kossuth Egyetemi Kiadó.

Cogoi, Giancarlo: *Lineamenti di storia del Regno d'Italia 1861–1914*. Debrecen, 1998, Kossuth Egyetemi Kiadó.

Guerri, Giordano Bruno: *Fascisti. Gli italiani di Mussolini. Il regime degli italiani*. Milano, 1996, Mondadori.

Mammarella, Giuseppe: *L'Italia contemporanea 1943–2011*. Bologna, 2012, il Mulino.

Tantárgyfelelős: dr. Pete László habilitált egyetemi docens. PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: –

tantárgy neve: **Művészetek a mai Olaszországban I–II.**kreditszáma: **3; 2**a tanóra típusa és (heti) óraszám: **ea./szem., 2–2 óra**számonkérés módja: **koll./gyj.**tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): **9. és 10. félév**előtanulmányi feltételek: **Általános országismeret I–II.****tantárgyleírás:** az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, ugyanakkor informáló leírása

A két félévet felölelő stúdium célja az olasz művészeti ágak huszadik századi történetének bemutatása, ezen belül elsősorban a kortárs tendenciák vizsgálata. Ennek megfelelően az egyes tanórák feltérképezik a képzőművészetek, a színházművészet, a zene- és a filmművészet legfontosabb irányzatait, jellegzetességeit, megemlítve a legnevesebb alkotókat. A tantárgy másik célja a kulturális intézményrendszer (könyvtárak, múzeumok, galériák stb.) mai állapotának és működésének bemutatása. A kortárs olasz filmművészet alkotásainak elemzése szintén egy történeti bevezetést követően valósulhat meg (neorealizmus). Elemezzük azon filmeket, amelyek irodalmi művek adaptálásaként születtek. Megemlítjük az olasz filmművészet nagy rendezőit és színészeit, szót ejtünk a film formanyelvéről, a filmezés módszereiről.

A tantárgy célja – az olasz művészetekkel kapcsolatos alapvető ismeretek gyarapításán túl – a vonatkozó szakszókincs megalapozása, illetve bővítése, továbbá a célnyelvi kultúra közvetítésének terén való képesség előmozdítása, valamint a kultúrák közötti közvetítés és az interkulturális kompetencia fejlesztése.

a **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal

Giulio Carlo Argan: *Storia dell'arte italiana. Il Novecento*, Firenze, 2008, Sansoni.

Gian Piero Brunetta: *Il cinema italiano contemporaneo*, Roma–Bari, 2007, Laterza.

Giovanni Antonucci: *Storia del teatro italiano contemporaneo*, Roma, 2012, Studium.

Renzo Cresti: *L'arte innocente. Le vie eccentriche della musica italiana contemporanea*, Milano, 2004, Rugginenti.

Tantárgyfelelős: dr. Pete László habilitált egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktatók: dr. Lakó Zsigmond

tantárgy neve: Mai olasz társadalom és média I–II.**Kreditszáma: 2; 2**a tanóra típusa és (heti) óraszám: **szem., 2–2 óra**számonkérés módja: **gyj.**tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): **9–10. félév**előtanulmányi feltételek (*ha vannak*):**tantárgyleírás:** az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, ugyanakkor informáló leírása

A két féléves kurzus célja, hogy a hallgatók minél árnyaltabb képet kapjanak a mai olasz társadalomról egy sajátos megközelítés szerint: a kultúra és a média mai működése, intézményei, kultúra-, politika-, társadalomformáló tevékenysége, hatása alapján. A tárgy célja, hogy a hallgatók értő és kompetens módon igazodjanak el a mai Olaszország mediális viszonyai között, ismerjék a médiumok sajátos nyelvhasználatait, információközvetítési technikáit, helyüket és szerepüket a társadalom életében, birtokában legyenek nem csak informatív tudásnak, hanem képesek legyenek az önálló tájékozódásra, otthonosan mozogjanak a nyomtatott és elektronikus nyilvánosság tereiben, a médiumokkal kapcsolatos, illetve a különféle médiumokból megszerezhető információk közötti válogatásra, önálló értelmezésre és véleményformálásra.

Első félév. A medialitás kutatásának alapfogalmai, alapvető elméletei, iskolái. A médiumok története, sajtótörténet és a mediális nyilvánosság története Olaszországban a kora újkortól napjainkig. A verses históriás énekek, a hírlevelek, a nyomtatott sajtó, az elektronikus sajtó, tömegmédiumok, az internet kora. A nyelv és a média, a média nyelvei. Vizualitás és média.

Második félév. A kortárs média intézményei, alakítói és működtetői, kiadók, orgánumok, a közszolgálati és kereskedelmi média. A média és a politika, a média és a hatalom. Médiakritika.

a **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlottirodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal

Giuseppe Farinelli, *Storia del giornalismo italiano: dalle origini a oggi*, Torino, UTET, 2004, pp. 611, ISBN 8877508914

I linguaggi dei media, szerk. Stefanelli-Saura, Firenze, Accademia della Crusca, 2012, pp. 224, ISBN 978-88-89369-38-8

Media e generazioni nella società italiana, Milano, Franco Angeli Editore, 2012, pp. 208, ISBN 9788856845723

Bettetini - Fumagalli, *Quel che resta dei media*, Milano, Franco Angeli Editore, 2010, pp. 416, ISBN 9788856831863

Colombo, Fausto, *L'industria culturale italiana dal 1900 alla seconda guerra mondiale*, Milano, I.S.U. Università Cattolica, 1997, ebook: <http://www.educatt.it/libri/ebooks/C-10000010.pdf>

Tantárgyfelelős: dr. Paolo Orrú

tantárgy neve: Szóbeli és írásbeli nyelvfejlesztés VII–X.**kreditszáma: 8**
(2+2+2+2)a tanóra típusa (heti) óraszám: **szem., 2 óra**számonkérés módja: **gyj.**tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): **7–10. félév**

előtanulmányi feltételek: -

tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, ugyanakkor informáló leírása

A tantárgy célja az előző félévek *Szóbeli és írásbeli nyelvfejlesztés* című kurzusain megkezdett rendszerező munka folytatása, a hallgatók kommunikációs képességeinek magasabb szintű fejlesztése szóban és írásban, valamennyi nyelvi készség területén. A beszélt és írott olasz nyelv elsajátítása, a nyelvtani ismeretek készségszintű használata, a szókincs fejlesztése általános és speciális témakörökben, a szókincs frissítése (lexika, idiomatikus fordulatok), a nyelvi pragmatikus készség fejlesztése (társalgási fordulatok és állandó formulák, szándék és nyelvi megformálás harmonizálása).

A tantárgy célja, hogy a hallgatókat a Közös Európai Referenciakeret szerinti legalább C1-es szintű nyelvtudással vértesse fel, a hallgató képes legyen az olasz nyelv gördülékeny, helyes, magabiztos, a mindenkorai kontextusba illő használatára.

a **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal

Guastalla, Carlo – De Giuli, Alessandro: *Nuovo Magari 2, corso di lingua e cultura italiana livello C1-C2*, Alma, Firenze, 2013.

Trifone, Maurizio – Filippone, Antonella – Sgaglione, Andreina: *Affresco italiano C1*, Le Monnier, Milano, 2010.

Trifone, Maurizio – Filippone, Antonella – Sgaglione, Andreina: *Affresco italiano C2*, Le Monnier, Milano, 2010.

Quaderni CILS Livello TRE-C1. Sessioni: giugno 2003-dicembre 2003-giugno 2004-dicembre 2004. Perugia, Guerra Edizioni, 2006

Quaderni CILS Livello 3 – C1. Sessioni: Giugno 2006-Dicembre 2006 / Giugno 2007-Dicembre 2007. Perugia, Guerra Edizioni, 2010

Tantárvfelelős: dr. Pete László habilitált egyetemi docens. PhD**Tantárgy oktatásába bevont oktatók: anyanyelvi lektor**

tantárgy neve: Olasz nyelvű szakmai kommunikáció I–II.	kreditszáma: 8 (4+4)
a tanóra típusa (heti) óraszám: szem., 4	
számonkérés módja: gyj.	
tantárgy tantervi helye: 9. és 10. félév	
előtanulmányi feltételek: -	
tantárgyleírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A két féléves kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a tanári tevékenység során használandó olasz szaknyelvet (tantermi szaknyelvet), illetve, hogy gyakorlás révén alapvető pedagógusi kompetenciáik részévé váljon annak használata. A kurzus első félévében kommunikációs alapismereteket szereznek, megismerkednek az olasz iskola, pedagógia, tanterem sajátos nyelvi regiszterével. A tantermi kommunikáció szempontjából ismétlik, újra rendszerezik eddig megszerzett irodalom-, kultúra-, nyelvtudományos ismereteiket. A második félévben gyakorolják a tantermi kommunikáció sajátos stratégiáit, technikáit, ennek részeként a különböző segédeszközök (a hagyományos papír alapú eszközöktől az okostábláig) használatát is mint a nyelvi kommunikáció médiumait.</p>	
a 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal	
<p>Balboni, E. Piero: <i>Tecniche didattiche per l'educazione linguistica</i>. Torino, UTET, 2003 Diadori, Pierangela (a cura di), <i>La DITALS risponde 8</i>. Perugia, Guerra Edizioni, 2012 Vedovelli, Massimo, <i>Guida all'italiano per stranieri. Dal Quadro comune europeo per le lingue alla Sfida salutare</i> 2010</p>	
Tantárvfelelős: dr. Paolo Orrù	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Lakó Zsigmond	

tantárgy neve: Kortárs populáris kultúra**Kreditszáma: 2**a tanóra típusa és (heti) óraszám: **szem., 2 óra**számonkérés módja: **gyj.**tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): **5. félév**előtanulmányi feltételek (*ha vannak*):**tantárgyleírás:** az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, ugyanakkor informáló leírása

A kurzus célja, hogy a hallgatókkal megismertesse a kortárs olasz populáris kultúra világát, rétegeit, válfajait, gazdasági, kulturális beágyazottságát (lokális, nemzeti és nemzetközi kontextusban), illetve, hogy az ezen kulturális szegmensről meglévő ismereteiket rendszerezze, elmélyítse, árnyalja, s fejlessze az interpretációs és orientációs technikákat, valamint a kritikai attitűdöt.

Fontosabb érintett témakörök: a) a populáris kultúra elméletei a kultúrakutatás, különösen akritikai kultúrakutatás tükrében, kultúra, szubkultúra, posztszubkultúra, ellenkultúra, popkultúra, urbánus kultúra, urbánus törzsek; b) a popkultúra és a fogyasztói társadalom, c) a popkultúra és a gazdaság, a Made in Italy brand; d) a popkultúra (olaszországi) kritikája; e) popkultúra és nemzeti kultúra, popkultúra és lokális kultúra, popkultúra és szubkultúra, popkultúra és ellenkultúra; f) az olasz popkultúra a globális populáris kultúrában (divat, gasztronómia, zene stb.).

a **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal

Hebdige, Dick, *Sottocultura. Il fascino di uno stile innaturale*, Milano, Costa e Nolan, 2000, pp. 160, ISBN 978-8848900300

Paconda-Polhemus, *La rivolta dello stile*, Padova, Alet, 2009, pp. 144, ISBN 978-8875201524

Spaziante, Lucio, *Socio semiotica del pop*, Roma, Carocci, 2007, pp. 176, ISBN 978-8843036189

Spaziante, Lucio, *Dai beat alla generazione iPod*, Roma, Carocci, 2010, pp. 148,

ISBN 978-8843049196

Aienello – Donvito, *L'immagine paese e l'Immagine di marca, gli esiti di una ricerca empirica su Made in Italy*,

[http://www.marketing-trends-](http://www.marketing-trends-congress.com/archives/2011/Materiali/Paper/Strategy/Aiello_Donvito.pdf)

[congress.com/archives/2011/Materiali/Paper/Strategy/Aiello_Donvito.pdf](http://www.marketing-trends-congress.com/archives/2011/Materiali/Paper/Strategy/Aiello_Donvito.pdf)

Tantárgyfelelős: dr. Lakó Zsigmond**Tantárgy oktatásába bevont oktatók: Dr. Paolo Orrú**

tantárgy neve: Itáliai magyar emlékek	kreditszáma: 2
--	-----------------------

a tanóra típusa és (heti) óraszám: **szem., 2 óra**

számonkérés módja: **gyj.**

tantárgy tantervi helye: **7. félév**

előtanulmányi feltételek (*ha vannak*): –

tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, ugyanakkor informáló leírása

Az évezredes itáliai magyar jelenlétnek számtalan jelentős helyszíne és tárgyi emléke ma is megtekinthető: magyar szentek freskói, magyar és Magyarországhoz kötődő személyek és események ábrázolásai, Magyarországra utaló feliratok és emléktáblák. A szeminárium keretében ezek szisztematikus feldolgozása történik a történelmi-kulturális háttér megvilágításával. Főbb csomópontok: a magyar kalandozások, Árpád-kor, Anjouk kora, Luxemburgi Zsigmond, a Hunyadiak, magyar peregrinusok, a török elleni harcok, magyarok a Risorgimento idején, az itáliai magyar emigráció, az I. világháború, a két világháború közötti időszak, 1956, a legutóbbi évtizedek.

A tantárgy további célja a célnyelvi kultúra közvetítésének terén való képesség előmozdítása, valamint a kultúrák közötti közvetítés és az interkulturális kompetencia fejlesztése.

a **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal

Florio Banfi: *Ricordi ungheresi in Italia*. Edizione aggiornata e ampliata. A cura di Péter Sárközy, Roma–Szeged, 2005. ISBN 1122-049X

Banfi–Horváth–Kovács–Sárközy: *Itáliai magyar emlékek*. Budapest, 2007. ISBN 978-963-87287-2-2

Csorba László: *Ricordi ungheresi in Italia*. Budapest, 2003

Sárközy Péter: *Róma mindannyiunk közös hazája. Magyar emlékek Rómában / Magyarok emlékei Rómáról*. Budapest, 2010. ISBN 9786155037009

Tantárgyfelelős: dr. Pete László habilitált egyetemi docens. PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: –

tantárgy neve: Szakfordítási ismeretek	kreditszáma: 2
---	-----------------------

a tanóra típusa és (heti) óraszám: szem., 2 óra
--

számonkérés módja: gyj.
----

tantárgy tantervi helye: 8. félév
--

előtanulmányi feltételek: –
----

tantárgyleírás:

A kurzusok keretében először a fordítási tevékenység elméleti megalapozására törekszünk a funkcionális ekvivalencia és a skopos-elmélet legfontosabb tételeinek bemutatásával. A szövegnyelvészet segítségével meghatározzuk a különböző szövegtípusokat és főbb jellemzőiket. Ezután kitérünk a szakszövegek és irodalmi szövegek fordítása során alkalmazandó metodológiai eltérésekre, az egyes szövegtípusok – tudományos, tudományos-ismeretterjesztő anyagok, újságcikkek, műszaki leírások, kötött formátumú szövegek (hivatalos levelek, szerződések) – esetében alkalmazandó technikákra. Mivel gyakorlatorientált órákról van szó, az elméleti ismereteket mindig konkrét szövegeken illusztráljuk és gyakoroltatjuk a hallgatókkal. A szakfordítás esetében csakis eredeti dokumentumokat használunk. A műfordításnál ugyanazon szövegek különböző fordítók által elvégzett munkáinak komparatív elemzésére is kitérünk.

a **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal

Klaudy K.: *Bevezetés a fordítás elméletébe*. Budapest: Scholastica, 1997.

Klaudy K.: *Nyelv és fordítás*. Budapest: Tinta Könyvkiadó, 2007.

Scarpa, Federica: *La traduzione specializzata. Un approccio didattico professionale*. Milano, Hoepli, 2008.

Tantárgyfelelős: dr. Marádi Krisztina egyetemi adjunktus. PhD
--

Tantárgy oktatásába bevont oktatók: Lakó Zsigmond egyetemi tanársegéd
--

tantárgy neve: Az olasz film története és formái	kreditszáma: 2
a tanóra típusa: (heti) óraszám: szem., 2 óra	
számonkérés módja: gyj.	
tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): 2. félév	
előtanulmányi feltételek: -	
tantárgyleírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy általános áttekintést nyújt az olasz filmről, a XX. századi olasz kultúra egyik legfontosabb és legjellegzetesebb formájáról. Ebből kifolyólag részben összefoglalást ad a film történeti fejlődéséről, részben pedig, a hallgatókat mind jobban bevonva, filmelemzéseket végez. Az elméleti és terminológiai háttérismeret felvázolása után a film különböző komponenseiről (inquadrature, montaggi, sonoro, fotografia ecc.) szemiotikai elemzésekre kerül sor.</p> <p>A kurzus során a hallgatók jelentős számú filmet megnéznek, a válogatás reprezentatív jellegű, az olasz filmművészet legfontosabb korszakairól és megközelítéseiről (neorealismo, commedia all'italiana, documentari, cinema d'autore, cinema politico) kíván képet adni.</p> <p>Az egész kurzus során különleges figyelmet kap az a szerep, amit a film játszott az ország nyelvi és kulturális egyesítése szempontjából.</p>	
a 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlottirodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal	
<p>Rondolino, Gianni–Tomasi, Dario: <i>Manuale del film: linguaggio, racconto, analisi</i>, Utet, Torino, 2011.</p> <p>Brunetta, Gian Piero: <i>Guida alla storia del cinema italiano: 1905–2003</i>, Einaurdi, Torino, 2003.</p> <p>Rossi, Fabio: <i>Il linguaggio cinematografico</i>, Aracne, Roma, 2006.</p> <p>Tomasi, Dario: <i>Lezioni di regia. Modelli e forme della messinscena cinematografica</i>, Utet, Torino, 2004.</p>	
Tantárgyfelelős: dr. Paolo Orrù egyetemi adjunktus, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: anyanyelvi lektor	

tantárgy neve: Modern és kortárs olasz zene	kreditszáma: 2
a tanóra típusa: (heti) óraszám: szem., 2 óra	
számonkérés módja: gyj.	
tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): 3. félév	
előtanulmányi feltételek: –	
tantárgyleírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A kurzus célja, hogy számos forrásszöveg olvasásán és zenehallgatáson keresztül ismereteket nyújtson a hallgatóknak a zenei dramaturgia és a zeneművészet történeti alapjairól, különös tekintettel a zenei műfajok, alkotások, formák, stílusok és technikák eredetéről, elterjedéséről és intézményesüléséről. A kurzus elvégzése után a hallgatók képesek lesznek: 1) felismerni és kommentálni a vizsgált forrásokat, 2) felismerni a hallgatott és látott zenei repertórium egyes darabjait, 3) leírni a kurzus során elemzettekhez hasonló műveket, 4) kapcsolatot teremteni művek és dokumentumok között a kurzus során tanult és felvázolt tendenciák ismeretében, 5) a terület szakterminológiájának szabatos használatára.</p>	
a 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN)	
<p>Lorenzo Bianconi, <i>Il teatro d'opera in Italia: geografia, caratteri, storia</i>, il Mulino, Bologna, 1993. De Van, Gilles: <i>L'opera italiana: la produzione, l'estetica, i capolavori</i>, Carocci, Roma, 2002. Mila, Massimo: <i>Breve storia della musica</i>, Einaudi, Torino, 2014. Copland, Aaron: <i>Come ascoltare la musica</i>, Garzanti, Milano, 2001.</p>	
Tantárvfelelős: dr. Paolo Orrù egyetemi adiunktus. PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: anyanyelvi lektor	

tantárgy neve: Az olasz színház	kreditszáma: 2
--	-----------------------

a tanóra típusa és (heti) óraszám: szem., 2 óra
--

számonkérés módja: gyj.
----

tantárgy tantervi helye: 6. félév
--

előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): –
--

tantárgyleírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása
---

Az olasz színház története során számos alkalommal játszott kiemelkedő szerepet Európa kulturális életében, melyek közül a három legfontosabb és legismertebb teljesítmény a commedia dell'arte színházához, valamint Carlo Goldoni és Luigi Pirandello nevéhez köthető. Ezeken az alapvető kulturális műveltséghez is hozzátartozó neveken túl azonban a 20. század végi, 21. század eleji Itáliában is voltak/vannak világszinten is kiemelkedő alkotók és teljesítmények, elég Luca Ronconi, Giorgio Strehler vagy Eugenio Barba nevét megemlíteni, illetve olyan színházakét, mint a milánói Piccolo Teatro. Tanulmányaink során az olasz színház vizsgálata mellett górcső alá vesszük az olasz-magyar színházi kapcsolatokat, valamint az olyan történeti kapcsolódási pontokat, ahol az olasz színház nagy európai áramlatokkal, alkotókkal találkozott (Grotowski, Kantor). A színház történetét összetevőinek kontextusában vizsgáljuk, hiszen a történelem során mindig más súllyal estek latba a színház különböző alkotóelemei, szereplői: a dráma, mint írott szöveg alap, a színészek, a tér, a rendező. A commedia dell'arte vándortársulataitól elérkezőnk a rendezői színházhoz, majd megvizsgáljuk a modern színházi újításokat, alternatív kísérleteket.

a 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal
--

Fried Ilona: *Modern olasz irodalom és színház: problémák és művek*. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest, 2006. ISBN 963 9704 39 3

Fabrizio Cruciani: *Lo spazio del teatro*. Editori Laterza, 2005. ISBN: 9788842039723 Mirella

Schino: *La nascita della regia teatrale*. Editori Laterza, 2009. ISBN: 9788842070634

Roberto Tessari: *La drammaturgia da Eschilo a Goldoni*. Editori Laterza, 2009. ISBN: 9788842041689

Cesare Molinari: *L'attore e la recitazione*. Editori Laterza, 2008. ISBN: 9788842039921

Tantárgyfelelős: dr. habil Madarász Imre egyetemi docens. CSc
--

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Lakó Zsigmond egyetemi tanársegéd
---

tantárgy neve: Olaszország és az olasz nyelv társadalomtörténete	kreditszáma: 2
a tanóra típusa: (heti) óraszám: szem., 2 óra	
számonkérés módja: gyj.	
tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): 4. félév	
előtanulmányi feltételek: -	
tantárgyleírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A kurzus célja az olasz társadalom és kultúra alapvető aspektusainak vizsgálata a média – elsősorban, de nem kizárólag a televízió – világán keresztül. A sorra kerülő témákat az oktató és a hallgatók együttesen vitatják meg multimediális eszközök segítségével.</p> <p>A kurzus tematikája igyekszik segítséget adni az olasz kultúra és társadalom helyzetének megértéséhez: a nő reprezentációja a médiában, a katolikus egyház szerepe az olasz társadalomban, az olasz emigráció a 19–20. század fordulóján – a jelenkori emigráció, a politika a médiában.</p> <p>Különleges figyelmet kapnak a kommunikációs formák nyelvi jellegzetességei, ezzel a nyelv szociolingvisztikai vizsgálata is helyet kap a kurzus során.</p>	
a 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlottirodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN)	
<p>Monteleone, Franco: <i>Storia della radio e della televisione in Italia: un secolo di costume, società e politica</i>, Marsilio, Venezia, 2001.</p> <p>Grasso, Aldo (a cura di): <i>Storie e culture della televisione</i>, Mondadori, Milano, 2013.</p> <p>Brunetta, Gian Piero: <i>Guida alla storia del cinema italiano: 1905–2003</i>, Einaudi, Torino, 2003</p> <p>Bergamini, Oliviero: <i>La democrazia della stampa: storia del giornalismo</i>, Laterza, Roma–Bari, 2013.</p> <p>Castells, Manuel: <i>La nascita della società in rete</i>, Università Bocconi Editore, Milano, 2014.</p>	
Tantárgyfelelős: dr. Paolo Orrù egyetemi adjunktus, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: anyanyelvi lektor	

I.2.2. A tanári felkészítés modul tantárgyleírásai

tantárgy neve: A nevelés pszichológiai alapjai 1	kreditszáma: 2
a tanóra típusa és (heti) óraszám: előadás, 2 óra	
számonkérés módja: kollokvium	
tantárgy tantervi helye: 1. félév	
előtanulmányi feltételek: –	
tantárgyleírás:	
<p><i>Fejlődés- és személyiséglélektan:</i> Fejlődésméletek, Életkori sajátosságok (testi, társas, érzelmi és kognitív jellemzők), A személyiség felépítése és működése, Szocializáció.</p> <p><i>Általános pszichológia:</i> Érzelmek, Motiváció, Percepció és figyelem, Tanulás és emlékezés.</p> <p>Cél, hogy a hallgató megismerje az alapvető pszichológiai fogalmakat, irányzatokat, a tanuló fejlődési jellegzetességeit és a tanítás-tanulás általános pszichés vonatkozásait.</p>	
Irodalom:	
<p>N. Kollár Katalin, Szabó Éva (szerk.): <i>Pszichológia pedagógusoknak</i>. Osiris Kiadó, Budapest, 2004.</p> <p>Tóth László: <i>Pszichológia a tanításban</i>. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen, 2000.</p> <p>Vajda Zsuzsanna, Kósa Éva: <i>Neveléslélektan</i>. Osiris, Budapest, 2005.</p>	
Tantárgyfelelős: dr. Dávid Imre egyetemi docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktatók: dr. Péter-Szarka Szilvia egyetemi tanársegéd, PhD, Pataky Nóra egyetemi tanársegéd	

tantárgy neve: **A nevelés pszichológiai alapjai 2**kreditszáma: **2**a tanóra típusa és (heti) óraszám: **előadás, 2 óra**számonkérés módja: **kollokvium**tantárgy tantervi helye: **2. félév**előtanulmányi feltételek: **A nevelés pszichológiai alapjai 1****tantárgyleírás:****III. A hatékony tanulási környezet**

A befolyásolás pszichológiai mechanizmusa

A pedagógus szerep pszichológiai jellemzői

A pedagógus hatékonysága

A speciális bánásmódot igénylő tanulók

Tanulási modellek

Az iskolai csoportok sajátosságai

A tantermi kommunikáció

Irányítás és fegyelmezés az osztályteremben

Irodalom:**Kötelező irodalom:**Tóth László: *Pszichológia a tanításban*. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen, 2000.**Ajánlott irodalom:**N. Kollár Katalin, Szabó Éva (szerk.): *Pszichológia pedagógusoknak*. Osiris Kiadó, Budapest, 2004.Vajda Zsuzsanna, Kósa Éva: *Neveléslélektan*. Osiris, Budapest, 2005.**Tantárgyfelelős: dr. Dávid Imre egyetemi docens, PhD****Tantárgy oktatásába bevont oktatók: dr. Péter-Szarka Szilvia egyetemi tanársegéd, PhD, Pataky Nóra egyetemi tanársegéd**

tantárgy neve: A tanárjelölt személyiségfejlesztése**kreditszáma: 2**a tanóra típusa: **gyakorlat** (heti) óraszám: **2**számmonkérés módja: **gyakorlati jegy**tantárgy tantervi helye: **3. félév**előtanulmányi feltételek: **A nevelés pszichológiai alapjai 2****tantárgyleírás:****A tantárgy célja:**

A tantárgyi modul a tanári foglalkozási szocializáció egyik epizódja. Célja a hallgatóknak a tanártársadalom sajátos értékeivel, magatartásszabályaival, szerepsajátosságaival való szembesítése, tágabb összefüggésben az önismeret és a társas kompetenciák fejlesztése. A tréning célja továbbá a résztvevők társas létről és az emberi viszonyokról való szemléletének alakítása, melyben az együttműködés és kölcsönösség különös hangsúlyt kap. A tréning során a hallgatók különböző társas helyzetekben próbálják ki magukat és bevonják élményeiket a kommunikációba annak érdekében, hogy közvetlen emberi kommunikációjukban hatékonyabbá váljanak. A modul készségfejlesztő hangsúlyú, a szakmai szerepet előtérbe helyező önismere csoportnak tekinthető.

A kialakítandó kompetenciák:

Legyenek képesek a saját viselkedésre vonatkozó visszajelzések fogadására és adására, s az ebből adódó következtetések levonására, korábbi tapasztalatainak újraértékelésére, azok integrálására, reflektivitásra.

Ismerjék meg az énkép, az identitás, és identitáskrizis, érték, norma és szerep fogalmát.

Legyenek képesek szerepeik tudatosítására.

Ismerjék fel a különböző szerepek társas-intézményi meghatározottságát, különös tekintettel a tanári hivatásra.

Képesek legyenek felismerni az értékek viselkedést befolyásoló működés módját, az egyes értékek tartalmi kapcsolódási lehetőségeit, s az így létrejött leggyakoribb értékmintázatokat a tanári pályára készülő hallgatótársak körében.

Számba tudják venni azokat az egyéni és társadalmi tényezőket, amelyek aktuálisan módosíthatják az értékek viselkedésben való visszatükröződését.

Szerezzenek jártasságot a tanári hivatás műveléséhez szükséges kompetenciák feltárásában.

Irodalom:

Buda Béla (1998): *Empátia – a beleélés lélektana*. EGO SCHOOL Bt. ISBN: 9630376598

Páskuné Kiss Judit (szerk.) (2006): *Varázsszem – Játéksomagok önismereti foglalkozások vezetéséhez*. Arany János Tehetséggondozó Program Intézményeinek Egyesülete, Miskolc. ISBN: 9789630614917

Pinczésné Palásthy Ildikó (2003): *Dráma, Pedagógia, Pszichológia*. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen. ISBN: 9639396338

Tantárgyfelelős: Páskuné dr. Kiss Judit egyetemi adjunktus, PhD**Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Kondé Zoltánné egyetemi adjunktus, PhD**

tantárgy neve: A nevelés szociálpszichológiája**kreditszáma: 2**a tanóra típusa: **gyakorlat**
(heti) óraszám: **2**számonkérés módja: **gyakorlati jegy**tantárgy tantervi helye: **4. félév**előtanulmányi feltételek: **A nevelés pszichológiai alapjai 2****tantárgyleírás:**

A tantárgy célja:

- Rámutatni intézményes szocializáció szociálpszichológiai elméleti és módszertani megközelíthetőségére.
- Tisztázni az iskola mint szocializációs színtér funkcióit.
- Bemutatni az iskola mint szervezet működési sajátosságait.
- Rámutatni az iskolai szervezet kultúrájának összetevőire, megnyilvánulási szintjeire.
- A tanár-diák interakció szociálpszichológiai értelmezéséhez kereteket adni.
- Rámutatni a tanulók közötti, továbbá a csoportokon belüli és csoportok közötti interakciók általános jellemzőire.
- Megismertetni a kooperáció és a versengés szociálpszichológiájának új fejleményeit, úgymint a konstruktív versengést és az együttműködő versengést.
- Betekintést nyújtani a pedagógus hatékonyságát befolyásoló pszichológiai jelenségekbe.

A kialakítandó kompetenciák:

- Az iskolai szocializáció specifikumainak ismerete.
- A szervezeti kultúra fogalmának és megnyilvánulási formáinak ismerete, vonatkoztatva az iskolára; a valóságban való azonosítás készsége.
- A pedagógiai kommunikáció praktikus ismerete.
- Gyakorlati tudás elsajátítása a tanári hatékonyság növeléséről, az osztály mint jól működő csoport működtetéséről.
- A pszichológiai mérések eredményeinek pedagógiai gyakorlatban való átültetéséhez szükséges kompetenciák.

Az iskolai teljesítményt befolyásoló pszichológiai tényezők rendszerszemléletű átlátása.

Irodalom:

Kötelező:

Mészáros Aranka (szerk.) (2004): *Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága*. 3. bővített kiadás. Eötvös Kiadó, Budapest. ISBN 9634635581N. Kollár Katalin, Szabó Éva (szerk.) (2004): *Pszichológia pedagógusoknak*. Osiris, Budapest, 279–470. ISBN 9789633896723

Ajánlott:

Gordon, T. (2010): T. E. T. *A tanári hatékonyság fejlesztése*. Gordon Kiadó Magyarország Kft. ISBN: 9789639766037Páskuné Kiss Judit (2006): *Elméleti és gyakorlati megfontolások – a csoportban folyó lélektani munka illesztése az iskolai oktatás kereteihez. Varázsszem – 21 játéksomag önismereti foglalkozásokhoz*. Arany János Tehetséggondozó Program Intézményeinek Egyesülete, Miskolc. 13-54 ISBN 9789630614917**Tantárgyfelelős: Páskuné dr. Kiss Judit egyetemi adjunktus, PhD****Tantárgy oktatásába bevont oktató: Harmatiné dr. Olajos Tímea főiskolai docens, PhD**

tantárgy neve: A tanulói személyiség megismerése	kreditszáma: 2
---	-----------------------

a tanóra típusa: **szeminárium** és (heti) óraszám **2**

számonkérés módja: **gyakorlati jegy**

tantárgy tantervi helye: **5. félév**

előtanulmányi feltételek: **A nevelés pszichológiai alapjai 1-2**

tantárgyleírás:

Ismeretanyag:

A tanulómegismerés alapelvei és megismerésének színterei. A tanulói személyiség megismerésének módszerei: megfigyelés, kérdőíves módszerek, interjú, dokumentumelemzés. A gyermekrajz- és füzetelemzés. Empátia labor az interjúhelyzet gyakorlására. A személyiség kognitív összetevőinek megismerése: intelligencia és képességek. Tanulási stílusok, tanulási orientáció, tanulási stratégiák. A személyiség további kognitív összetevőinek megismerése: a figyelem, az emlékezet, a kreativitás vizsgálata és szerepük a tanulói teljesítményben. A személyiség non-kognitív területeinek megismerési lehetőségei az iskolában: 1) Énkép, szociális kép, önértékelés, kontrollhely. 2) Motiváció és érzelmek (a szorongás típusai, flow, diszkrét emóciók). 3) Érzelmi intelligencia, empátia. Stressz – és konfliktuskezelés. A tanuló társas helyzetének felmérése, a közösség értékrendjének vizsgálata. Az érdeklődés és jövőkép megismerésének eszközei. A család megismerésének lehetőségei.

Kialakítandó kompetenciák:

- A tanulómegismerés változatos eszközeinek ismerete és adekvát alkalmazása.
- A különböző eszközök alkalmazásával nyert adatok feldolgozásának és értelmezésének képessége.
- Az iskolai teljesítményt befolyásoló pszichológiai tényezők rendszerszemléletű átlátásának képessége.

Jártasság a fejlesztési feladatok kijelölésében.

Irodalom:

Dávid Mária és mtsi (2008): *Hatékony tanulómegismerési technikák*. Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság, Bp.

http://www.educatio.hu/download/hefop/project_2/hatekony.tan.megism_ped.kepz.pdf

Barcsa Lászlóné és mtsi (2003): *A tanulói személyiség megismerése*. Főiskolai jegyzet és feladatgyűjtemény, Nyíregyháza. 163 o. ISBN: 963 86362 2X

Cathy A. Malchiodi (2003): *A gyermekrajzok megértése*. Animula Kiadó, Bp. 156 o. ISBN: 963 9410 37 3

Oláh Attila (2005): *Érzelmek, megküzdés és optimális élmény*. Belső világunk megismerésének módszere. Trefort Kiadó, Bp. 224 o. ISBN: 963 446 348 7

Tóth László (2000): *Pszichológiai módszerek a tanulók megismeréséhez*. Szöveggyűjtemény. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen. 163 o.

Tantárgyfelelős: Harmatiné dr. Olajos Tímea főiskolai docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Mező Ferenc egyetemi adjunktus, PhD

tantárgy neve: Iskolai mentálhigiéné**kreditszáma: 2**a tanóra típusa **szeminárium** és (heti) óraszám **2**számonkérés módja: **gyakorlati jegy**tantárgy tantervi helye: **5. félév**előtanulmányi feltételek: **A nevelés pszichológiai alapjai 1-2****tantárgyleírás:**

Ismeretanyag: Korszerű egészség-fogalom. Pszichológiai elméletek a lelki egészségről. Fejlődés és egészség. Az iskola mint mentálhigiéné intézmény: célok, történeti előzmények, jelenlegi helyzet. Az iskola helye a humánszolgáltatások rendszerében. A mentálhigiéné prevenció fogalma, a lelki egészségvédelem lépcsői. Az iskolai szorongás. A stressz, életesemények, trauma. A függőség fogalma és gyökerei. Agresszió és agresszivitás, zaklatás az iskolában. Az iskolai konzultáció fogalma és formái. Önsegítés, önszorgító csoportok, társas támasz. Önismereti /személyiségfejlesztő foglalkozások az iskolában. Iskolai gyermekvédelem, az iskolapszichológus munkája, szociális munka az iskolában. A pedagógus önismerete, kommunikációs- és konfliktuskezelési képessége. A tanári stressz és következményei. A kiégés folyamata, megelőzésének lehetőségei.

Kialakítandó kompetenciák:

- A mentálhigiéné konzultáció típusainak és a pedagógusok mentálhigiéné eszközeinek ismerete.
- A mentálhigiéné problémák felismerésének képessége. Jártasság az elsődleges megelőzés mai gyakorlatában.
- Stresszkezelő valamint konfliktuskezelő technikákat ismerete és alkalmazásuk képessége.
- Önismereti gyakorlatok és játékok vezetésében való jártasság.

Önelemzésre, önreflexióra való képesség

Irodalom:

Bóta Margit (1998): *Iskolai mentálhigiéné*. Szöveggyűjtemény. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen. 145 o.

Hárdi István (1992): *A lélek egészségvédelme*. Springer Hungarica, Bp. 270 o. ISBN: 963 7922 47 4

Madácsi Mária (2001, szerk.): *Szemelvénygyűjtemény a mentálhigiéné köréből*. Élmény'94 Bt.

Hajdúhadház. 164 o. ISBN: 963 85333 3 1

Gerevich József (1989, szerk.): *Közösségi mentálhigiéné*. Gondolat Kiadó, Bp. 214 o. ISBN: 963 282 260 9

Tantárgyfelelős: Harmatiné dr. Olajos Tímea főiskolai docens, PhD**Tantárgy oktatásába bevont oktató: Harmatiné dr. Olajos Tímea főiskolai docens, PhD**

tantárgy neve: **Iskolai tehetséggondozás**kreditszáma: **2**a tanóra típusa és (heti) óraszám: **szeminárium, heti 2 óra**számonkérés módja: **gyakorlati jegy**tantárgy tantervi helye: **5. félév**előtanulmányi feltételek: **A nevelés pszichológiai alapjai 1-2****tantárgyleírás:****Fejlesztendő kompetenciaterületek:**

b, az egyének közötti különbségek megértésének fejlesztése; d, az egészség védelmével és fejlesztésével való összefüggéseket felismerni és ezzel a tanulók egészségfejlesztését elősegíteni; g, a tanulók fejlődési folyamatainak, tanulmányi teljesítményeinek és személyiségfejlődésének elemző értékelése.

A tantárgy főbb tematikai csomópontjai: Renzulli-féle háromkörös modell, Mönks-féle továbbfejlesztése, Czeizel Endre 4+2+1 faktoros modellje, Gardner többtényezős intelligencia modellje, Sternberg triarchic modellje stb. A legfontosabb összetevők – intelligencia, kreativitás, motiváció, tanulás iránti attitűd, tanulási orientáció, énkép – vizsgálatának bemutatása mellett a következők ismertetésére fektetjük a hangsúlyt: figyelem- és emlékezetvizsgáló eljárások, pszichológiai tesztek az intelligencia mérésére, a probléma megoldási folyamat vizsgálatának módszerei, szabad asszociációs teszt, szabadidő eltöltésének kérdőíve stb.

Irodalom:**Kötelező irodalom:**

Balogh László: *Iskolai tehetségfejlesztés*. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2004.

Tóth László: *Pszichológiai vizsgálati módszerek a tanulók megismeréséhez*. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen, 2004.

Ajánlott irodalom:

Dávid I.-Bóta M.-Páskuné Kiss J.: *Tehetségkutatás*. Szerk.: Balogh L. Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó, 2002.

Balogh László-Herskovits Mária-Tóth László: *A tehetségfejlesztés pszichológiája*. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 1996.

Tóth László: *A tehetségfejlesztés kisenciklopédiája*. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen, 2003.

Tantárgyfelelős: dr. habil. Dávid Imre tanszékvezető egyetemi docens, PhD**Tantárgy oktatásába bevont oktatók: dr. Mező Ferenc egyetemi adjunktus, PhD, Pataky Nóra egyetemi tanársegéd, Páskuné dr. Kiss Judit egyetemi adjunktus, PhD**

tantárgy neve: Társadalompedagógia	kreditszáma: 2
---	-----------------------

a tanóra típusa és (heti) óraszám: előadás, 2 óra
--

számonkérés módja: kollokvium
----

tantárgy tantervi helye: 2. félév
--

előtanulmányi feltételek: –
----

tantárgyleírás:

A kurzus áttekintést ad a hazai és nemzetközi viszonylatban a társadalompedagógia kialakulásának szükségességéről, a társadalmi folyamatok és a pedagógia elmélete és gyakorlata közötti összefüggésekről, kölcsönhatásokról, valamint a fenti kölcsönhatásból eredő pedagógiai teendőkről.

A tantárgy bemutatja a hallgatóknak az informális és nonformális nevelés folyamatának általános és egyedi sajátosságait. A tárgy sorra veszi a szocio-ökonomiai státusz és az iskolai kudarcok közötti összefüggéseket, a hátrányos helyzet, veszélyeztetett státusz sajátosságait, a konform és deviáns viselkedési formák jellemzőit.

Bemutatásra kerül a hazai gyermekvédelmi ellátórendszer struktúrája, szerepe, lehetőségei a társadalmi segítség rendszerében. A hallgatók megismerik a hátrányok csökkentésének jogszabályi hátterét, a nevelés preventív jellegének jellemzőit. Ennek kapcsán sor kerül a közoktatásban is megjelenő drogprevenációs programok bemutatására is.

A hallgatók képesek lesznek a társadalomban zajló változások és azok hatásainak értelmezésére, elemzésére, felismerik a nevelés és oktatás folyamatában rejlő problémakezelő lehetőségeket. Erősödik a tanári tevékenység gyakorlásához nélkülözhetetlen sokrétű attitűdjük, mint pl. az előítéletmentesség, az együttműködésre való hajlandóság, az elfogadás, a folyamatos szakmai fejlődés iránti igény.

Irodalom:

Kozma Tamás–Tomasz Gábor (szerk.) (2000): *Szociálpedagógia*. Bp. Osiris Kiadó. ISBN 963 379 6873

Várnagy Elemér–Várnagy Péter (2000): *A hátrányos helyzet pedagógiája*. Bp. Corvinus Kiadó. ISBN 963 962 324

V. Gönczi Ibolya (2015): *A gyermek- és ifjúságvédelem, a hátrányos helyzet kezelése*. Debrecen. Egyetemi Kiadó. ISBN 978 963 473 873 2

Herczog Mária (szerk.) (2011): *A gyermekvédelem nagy kézikönyve*. Bp. Complex Kiadó. ISBN 978 963 295 086 0

V. Gönczi Ibolya (szerk.) (2006): *Drogmegelőzés*. Debrecen. Kossuth L. Egyetemi Kiadó. ISBN 963 473 004 3

1997/XXXI. TV. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról. net.jogtar.hu

2011/CXC. tv. A nemzeti köznevelésről. net.jogtar.hu

Oktató filmek ajánlottan (Tini-akták sorozatból, a témához köthető dokumentum- és játékfilmek.)

Tantárgyfelelős: Veressné dr. Gönczi Ibolya egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Veressné dr. Gönczi Ibolya egyetemi docens, PhD
---

tantárgy neve: Didaktika	kreditszáma: 2
---------------------------------	-----------------------

a tanóra típusa és (heti) óraszám: előadás, 2 óra
--

számonkérés módja: kollokvium
----

tantárgy tantervi helye: 3. félév
--

előtanulmányi feltételek: –
----

tantárgyleírás:
----

kompetenciák:

- megérteni az iskolai tanítási-tanulási folyamatok tervezési, szervezési, lebonyolítási és értékelési folyamatait, azok illeszkedését a többi nevelési tevékenységhez.
- a korszerű, nyitott és differenciált tanulási formákhoz szükséges kompetenciák megalapozása.
- az értékelő-önértékelő, reflektív habitus kialakítása

tananyag:

- tanári szerepértelmezések, tanári kompetenciák a 21. században;
- a pedagógiai folyamatok értelmezése, a tanítás-tanulás helye, szerepe és fejlesztési lehetőségei az iskolai tevékenységrendszerben;
- tartalomkiválasztás és –tervezés, a központi és a helyi tantervek szerepe;
- a tanulásszervezés munkaformái, a tanórai kommunikáció, tanórai döntések;
- követelménytaxonómia és értékelés.

Irodalom:

- Báthory Zoltán (1997): *Tanulók, iskolák – különbségek*. OKKER Kiadó, Budapest. ISBN 963 7315 500
- Falus Iván (szerk.) (2007): *A tanárrá válás folyamata*. Gondolat, Budapest. ISBN978 963 9610 97 2
- Ginnis, Paul (2007): *Tanítási és tanulási receptkönyv. Az izgalmas és élvezetes tanulás eszközei*. Pécs, Pécsi Direkt kft. – Alexandra. ISBN: 978 963 369 9386
- Kagan, Spencer & Kagan, Miguel (2010): *Kooperatív tanulás*. Budapest, Önkonet. ISBN:978 963 866 2354
- Szabó László Tamás (2010): *Bevezetés a tanári mesterségbe*. Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, [Pallas Debrecina 19.] ISBN: 978 963 318 0273

Tantárgyfelelős: dr. Chrappán Magdolna főiskolai docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Chrappán Magdolna főiskolai docens, PhD
---

tantárgy neve: Pedagógiai folyamat 1.	kreditszáma: 2
a tanóra típusa: gyakorlat és (heti) óraszám: 3	
számonkérés módja: gyakorlati jegy	
tantárgy tantervi helye: 4. félév	
előtanulmányi feltételek: Didaktika	
tantárgyleírás:	
<p>A tantárgy célja, hogy gazdagítsa a tanárjelöltek gyakorlati tudását az iskolai folyamatokról, történésekről. A tanegység fő feladata az alapfogalmak tisztázása, a tantermi történések megfigyelése, értelmezése, a tapasztalatok együttes feldolgozása, az általános pedagógiai képességek fejlesztése. A hallgatók a gyakorlatokon tantermi helyzeteket figyelnek meg, illetve mikrotanításokat végeznek, ezeket elemző megbeszélés követi. Cél ez által a hallgatók pálya- és önismeretének elősegítése.</p> <p>A pedagógiai folyamat tervezése: a pedagógiai munka részletes tervezése a feltételek árnyalt elemzése alapján.</p> <p>A tanulási folyamat szervezése és irányítása: változatos tanítási-tanulási formák kialakítása, a tudásforrások célszerű kiválasztása.</p>	
Irodalom:	
<p>Falus Iván (szerk.) (2003): <i>Didaktika</i>. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN: 9631952967</p> <p>Falus Iván (szerk.) (2007): <i>A tanárrá válás folyamata</i>. Gondolat, Budapest. ISBN: 9789639610972</p> <p>Szabó László Tamás (szerk.) (2011): <i>Pedagógiai esetek</i>. Debreceni Egyetem Tudományegyetemi Karok, Debrecen. ISBN 9789634735021</p>	
Tantárvfelelős: dr. Buda András egyetemi adjunktus, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Buda András egyetemi adjunktus, PhD	

tantárgy neve: Pedagógiai folyamat 2.**kreditszáma: 2**a tanóra típusa: **gyakorlat** és (heti) óraszám: **3**számonkérés módja: **gyakorlati jegy**tantárgy tantervi helye: **5. félév**előtanulmányi feltételek: **Pedagógiai folyamat 1.****tantárgyleírás:**

A tantárgy célja, hogy növelje a tanárjelöltek kompetenciáját az iskolában előforduló jellegzetes értékelési helyzetek megoldásában. Ennek megfelelően a kurzus középpontjában a tanulói teljesítmények értékelése áll. A tanulói teljesítmények értékelésének kérdései mellett foglalkozunk a tanárok és az intézmény értékelésének/önértékelésének kérdéskörével. Rövid kitekintést teszünk a szavazórendszerek alkalmazhatóságának kérdéskörére is.

A pedagógiai értékelés változatos eszközeinek alkalmazása: a tanulók fejlődési folyamatainak, tanulmányi teljesítményeinek és személyiségfejlődésének elemző értékelése, a különböző értékelési formák és eszközök használata, az értékelés eredményeinek hatékony alkalmazása, az önértékelés fejlesztése.

irodalom:

Buda András (2011): *Értékelési filozófiák és pedagógiai mérés*. RE-PE-T-HA-KÖNYVEK (Sorozatszerkesztő: Chrappán Magdolna) Debreceni Egyetem Tudományegyetemi Karok.

http://repeha.detek.unideb.hu/media/documents/online_rtkelsi_filozfik_s_pedagogiai_mrs.pdf ISBN 9789634735427

Buda András - Buda Mariann - Sinka Edit: *Pedagógiai eredményvizsgálatok*. Elektronikus tananyag. moodle.repeha.unideb.hu

Csapó Benő (2000): „Tudásszintmérő tesztek”. In: Falus Iván: *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*. Műszaki Könyvkiadó, Budapest. ISBN: 9631626644

Tantárgyfelelős: dr. Buda András egyetemi adjunktus, PhD**Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Buda András egyetemi adjunktus, PhD**

tantárgy neve: IKT az oktatásban**kreditszáma: 2**a tanóra típusa: **gyakorlat** és (heti) óraszám **2**számonkérés módja: **gyakorlati jegy**tantárgy tantervi helye: **4. félév**előtanulmányi feltételek: **Didaktika****tantárgyleírás:**

A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a korszerű szemléltetés követelményeivel, a digitális taneszközök (pl. projektor, interaktív tábla) oktatási alkalmazásával. Megismerik a hallgatók a WEB 2.0-ás eszközökben és a közösségi oldalakban rejlő lehetőségeket, az elektronikus napló szolgáltatásait, valamint az IKT eszközök lehetséges felhasználási módjait a blended learning és e-learning képzésekben.

Információfeldolgozási képességegyüttes fejlesztése; az önálló tanulás képességeinek megalapozása; az iskolán kívül megszerzett ismeretek és az iskolában elsajátított tudás integrálása; változatos tanulási formák kialakításának igénye és képessége; a tudásforrások célszerű kiválasztásának gyakorlása; új infokommunikációs eszközök lehetőségeinek mérlegelése és alkalmazásuk a hatékony tanulási környezet szempontjából.

Irodalom:

EDUCATIO 1997/4: Internet

Kárpáti Andrea (szerk.) (2002): *Informatikai módszerek az oktatásban*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN 9631957624Sovány István (2002): *A multimédia alkalmazása az oktatásban*. Okker Kiadó, Budapest. ISBN 963 9228 60 5

Web 2.0 az oktatásban, Infónia Alapítvány (2009),

http://www.infonia.hu/webketto_az_oktatasban.pdfNógrádi László, Szalai Ferenc (2013): *Interaktív táblák alkalmazása egyszerűen és profin*. Nógrádi PC-Suli. ISBN 9789638694959**Tantárgyfelelős: dr. Buda András egyetemi adjunktus, PhD****Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Buda András egyetemi adjunktus, PhD**

tantárgy neve: A különleges bánásmód pedagógiája**kreditszáma: 2**a tanóra típusa: **szeminárium** és (heti) óraszám **3**számonkérés módja: **gyakorlati jegy**tantárgy tantervi helye: **6. félév**előtanulmányi feltételek: **Pedagógiai folyamat 2.****tantárgyleírás:**

- Tisztázni a gyógypedagógia alapfogalmait.
- Bemutatni a gyógypedagógia rendszerében elkülönült fogyatékosági területeket, a részképességszavar definícióját, legfontosabb ismérveit.
- Rávilágítani a társadalmi attitűd segítő vagy gátló jellegére.
- Felvázolni a sajátos nevelési szükségletű tanulók lehetőségeit az oktatási rendszerben a törvények, rendeletek tükrében.
- Alapvető tájékozottság kialakítása az egyéni képességekhez igazodó tanulásszervezési formákról, így a cselekvéses, individuális, differenciált és kooperatív tanulási technikákról, és az önálló tanulási technikákról.
- Megismertetni a Szakértői Bizottságok és a Nevelési Tanácsadók munkáját szabályozó jogszabályokat, működési praxisukat.
- Bemutatni az integrált, inkluzív nevelésben-oktatásban résztvevők kapcsolatrendszerét, rendelkeznek átfogó ismeretekkel a gyermek, a szülő, a pedagógus, a gyógypedagógus együttműködéséről.
- A másság elfogadása, tanulót megismerni kész nevelői attitűd.
- A „sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló”, a tanulásban akadályozott gyermek jogszabályi és szakmai fogalmának az ismerete.
- Alapvető ismeretei a legfontosabb nemzetközi és hazai pedagógiai felfogásokról, az integráció, az inklúzió kérdéséről.
- Praktikus ismeretek a gyermekek, tanulók kognitív képességeinek megfigyeléséről, vizsgálatáról, arról, hogy mely eljárásokat, módszereket alkalmazhatja majd a pedagógusi gyakorlatában (fejlesztés az egyéni, a csoport-, és az osztályfoglalkozás során).
- Egyéni fejlesztési terv készítésének a lépései, szempontjai
- A team-munka legfontosabb ismérvei (különösen a pedagógus és a gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus közös munkája)
- A szemléltető- és a taneszközök szerepének és adaptálásnak a fontossága

Irodalom:

- Illyés Sándor (szerk) (2000): *Gyógypedagógiai alapismeretek*. BGGYTF, Budapest.
- Heacox, Diane (2006): *Differenciálás a tanításban, tanulásban*. Kézikönyv a 3–12. évfolyam számára. Budapest, Szabad Iskolákért Alapítvány.
- Adaptációs kézikönyv. Gyakorlati útmutató integráló pedagógusoknak*. Sulinova, Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság, Budapest, 2008, 13–169.
- Torda Ágnes (szerk.) (1993): *Szemelvények a tanulási zavarok köréből*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Társadalmi egyenlőtlenségek, a nem hagyományos családmódel, a szülői viselkedés és a gyermekek fejlődésének összefüggései*. Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság, Budapest, 2008.

Tantárgyfelelős: Veressné dr. Gönczi Ibolya egyetemi docens, PhD**Tantárgy oktatásába bevont oktató: Veressné dr. Gönczi Ibolya egyetemi docens, PhD**

tantárgy neve: A nevelés elméleti és történeti összefüggései	kreditszáma: 2
a tanóra típusa: előadás és (heti) óraszama 3	
számonkérés módja: kollokvium	
tantárgy tantervi helye: 7. félév	
előtanulmányi feltételek: –	
tantárgyleírás:	
<p>A tárgy célja, hogy a hallgatók számára a nevelés alapfogalmainak elméleti megközelítését tegye lehetővé. Ilyen alapvető jelentőségű fogalmak: a nevelés, a nevelési cél, a nevelési folyamat, illetve a nevelési folyamatot meghatározó eszmények és értékek. Ezek mellett foglalkozzon a nevelés alapvető antropológiai problémáival: a nevelhetőség szükségszerűségének és lehetőségének kérdéseivel. A tárgy sorra veszi a neveléssel és iskoláztatással kapcsolatos alapvető modelleket, elemzi a pedagógiai folyamatok strukturális sajátosságait és az ezekhez kapcsolódó tér- és időbeli meghatározottságokat. Áttekinti a személyiségformáló hatások sajátosságait, a nevelés eredményességéhez és hatékonyságához kapcsolódó elvi megfontolásokat. A tárgy érinti az alapvető gyermekjogi és pedagógusetikai kérdések elméleti vonatkozásait.</p> <p>A tárgy kapcsán a hallgatók megismerkednek a neveléstudomány kiemelkedő hazai és nemzetközi teoretikusainak munkásságával, a meghatározó klasszikus és modern iskolaelméletekkel, reformpedagógiai és alternatív iskolai kezdeményezésekkel.</p> <p>Betekintést kapnak a magyar iskolázás felvilágosodás korától kezdődő modernizációs folyamatába, megismerkednek az állami oktatási politika legfőbb törekvéseivel.</p>	
Irodalom:	
<p>Bábosik István: <i>A modern nevelés elmélete</i>. Télosz Kiadó, Budapest, 1997. Bábosik István: <i>Neveléselmélet</i>. Osiris, Budapest, 2004. Holt, John: <i>Iskolai kudarcok</i>. Gondolat, Budapest, 1991. Kardos József: <i>Iskola a politika sodrásában, 1945–1993</i>. Tankönyvkiadó, Budapest, 2007. Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla: <i>Neveléstörténet. Bevezetés a pedagógia és iskoláztatás történetébe</i>. Osiris, Budapest, 2005. Mihály Ottó: <i>Bevezetés a nevelésfilozófiába</i>. Okker, Budapest, 2003. Nagy József: <i>XXI. század és nevelés</i>. Osiris Kiadó, Budapest, 2000. Németh András – Boreczky Ágnes: <i>Nevelés, gyermekek, iskola / A gyermekkor változó színterei</i>. Eötvös, Budapest, 1997.</p>	
Tantárvfelelős: dr. Rébay Magdolna egyetemi docens, PhD habil.	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Rébay Magdolna egyetemi docens, PhD habil.	

tantárgy neve: Modern irányzatok a pedagógiában**kreditszáma: 2**a tanóra típusa: **előadás** és (heti) óraszám **2**számonkérés módja: **kollokvium**tantárgy tantervi helye: **7. félév**

előtanulmányi feltételek: –

tantárgyleírás:

A tárgy megismerteti a hallgatókkal a nevelésről való gondolkodás és az iskolai programokban megvalósuló aktuális alternatív programjait, gyakorlatait. Áttekinti azokat a huszadik századi gondolkodásmódokat, melyek az iskolai gyakorlat megújítását tűzték célként maguk elé. Kiemelt hangsúllyal tekinti át ezek hazai vonatkozásait, megismertetve a hallgatókat a huszadik század innovatív pedagógiai programjainak napjainkban megfigyelhető és hozzáférhető alakzataival.

A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a tanárjelölt hallgatók képessé váljanak azonosítani és kritikai módon elemezni a huszadik századi iskola-alternatívákhoz kapcsolódó elméleti és gyakorlati innovációk lényegi vonásait. Képessé teszi őket, hogy kritikailag elemezzék a pedagógiai innovációkra irányuló programok elemeinek koherenciáját, értelmezzék azok innovatív értékét, irányultságát.

Irodalom:**Kötelező szakirodalom:**

Iskolaalternatívák a huszadik században. Összeállította: Brezsnýánszky László és Vincze Tamás. Pallas Debrecina 9. Debrecen, 2002.

Ajánlott szakirodalom:

Németh A./Skiera E.: *Reformpedagógia és az iskola reformja.* Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1999. ISBN: 9631901688

Németh András (szerk.): *Reformpedagógia-történeti tanulmányok Európai kölcsönhatások, nemzeti sajátosságok.* Osiris, 2002. ISBN: 9633892430

Pukánszky B./Zsolnai A.: *Pedagógiák az ezredfordulón.* Eötvös József Könyvkiadó, Bp. 1998. ISBN: 9639024384

Bodoni Ágnes: *Reformpedagógia.* Ábel Kiadó, 2012. ISBN: 9789731141503

Tantárgyfelelős: dr. Fenyő Imre egyetemi adjunktus, PhD**Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Fenyő Imre egyetemi adjunktus, PhD**

tantárgy neve: Nevelésszociológia	kreditszáma: 2
--	-----------------------

a tanóra típusa: előadás és (heti) óraszama 2
---

számonkérés módja: kollokvium
----

tantárgy tantervi helye: 7. félév
--

előtanulmányi feltételek: –
----

tantárgyleírás:

A tantárgy célja, hogy a hallgató megismerje a legfontosabb nevelésszociológiai elméleteket, az oktatás és a társadalom összefüggésrendszerét elemző strukturalista-funkcionalista, kritikai, konfliktus-elméleti, szimbolikus interakcionista és kapcsolathálózati strukturalista megközelítések kérdésfelvetését, elméleti megfontolásait és elemzési stratégiáit. Különbséget tudjon tenni a különböző elméletek alapfogalmai, törvényszerűségei között, előbb segítséggel, majd önállóan is ki tudja választani a kutatási kérdéseknek megfelelő elméleti paradigmákat. A hallgatók a nevelésszociológiai paradigmák, elméletek és fogalmi bázisuk azonosításán túl megtanulják, hogy egy jelenséget több elméleti paradigma szemszögéből is meg lehet vizsgálni.

Irodalom:

Bourdieu, P. 2008: A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése. Budapest: General Press Kiadó. ISBN: 9789636430733

Kozma Tamás 2001. Bevezetés a nevelésszociológiába, Budapest: Tankönyvkiadó, ISBN:963 19 1958 7

Pusztai Gabriella 2009: A társadalmi tőke és az iskola. Kapcsolati erőforrások hatása az iskolai pályafutásra. Budapest: Új Mandátum Könyvkiadó ISBN 9789632870090

Varga A. (szerk.) 2015: A nevelésszociológia alapjai. Pécs: Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Neveléstudományi Intézet, Wlisslocki Henrik Szakkollégium. ISBN 978-963-642-805-1

Tantárgyfelelős: dr. Pusztai Gabriella egyetemi tanár, DSc

Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Pusztai Gabriella egyetemi tanár, DSc
---

tantárgy neve: Oktatási rendszerek az EU-ban	kreditszáma: 2
a tanóra típusa: előadás és (heti) óraszama 2	
számonkérés módja: kollokvium	
tantárgy tantervi helye: 7. félév	
előtanulmányi feltételek: –	
tantárgyleírás:	
<p>A tanegység célja, hogy a hallgatók összehasonlító közoktatás-politikai ismereteket szerezzenek, hogy legyenek tisztában van az időszerű oktatáspolitikai kérdésekkel, legyenek képesek felismerni az oktatáspolitikai problémákat. Rendelkezzenek az oktatáspolitikai problémák elemzéséhez szükséges ismeretekkel, az oktatás, nevelés jogi, oktatáspolitikai aspektusának legfontosabb hazai és európai dimenzióival. Átlássák az oktatáspolitikai folyamatok alapvető működési elveit és legyenek képesek kritikusan elemezni e folyamatokat. Az oktatáspolitikai változásokra, aktuális problémáira problémaérzékeny gondolkodással és operatív tevékenységgel reagáljanak. Törekedjenek az oktatáspolitikai folyamatokat a társadalmi igazságosság és az érintettek érdekeinek figyelembevételével szemlélni és értelmezni. Legyenek lépések az iskolát és saját pedagógus szerepüket, illetve tevékenységüket az iskola világára ható társadalmi, oktatáspolitikai folyamatokkal összefüggésben értelmezni.</p>	
Irodalom:	
<p>Halász Gábor 2012: Az oktatás az Európai Unióban: Tanulás és együttműködés. Budapest: Új Mandátum, ISBN 978963280533</p> <p>Kozma Tamás 2006: Az összehasonlító neveléstudomány alapjai. Budapest: Új Mandátum Kiadó ISBN 9639609323</p> <p>Husén Torsten, Postlethwaite, Newille eds 1995: International encyclopedia of national systems of education. Oxford: Pergamon ISBN 0080423027.</p>	
Tantárgyfelelős: dr. Pusztai Gabriella egyetemi tanár, DSc	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Pusztai Gabriella egyetemi tanár, DSc	

tantárgy neve: Közoktatás és drogvizsgálat**kreditszáma: 2**a tanóra típusa: **előadás** és (heti) óraszám **2**számonkérés módja: **kollokvium**tantárgy tantervi helye: **7. félév**

előtanulmányi feltételek: –

tantárgyleírás:

A kurzus rávilágít a hátrányos helyzet, a veszélyeztetett státusz sajátosságai, a konform és a deviáns viselkedési formák közti összefüggésekre, azok háttérben kimutatható társadalmi folyamatok sajátosságaira. Bemutatja a nemzetközi és a hazai drogerintettséggel kapcsolatos vizsgálatokat, a drogfogyasztással kapcsolatos fogalmakat, a kirajzolható tendenciákat, és azok alapján a drogvizsgálat lehetséges kezelési módjait, különös tekintettel a nevelési-oktatási intézmények lehetőségeire. A hazai és a nemzetközi drogvizsgálatok, drogvizsgálati programok megismerése, elemzése során a tanárjelöltek drogvizsgálati szemléletének erősítése hangsúlyozódik.

A hallgatók képesek lesznek a társadalmi változások, és az azok nyomán kialakuló deviáns jelenségek elemzésére, értelmezésére. Erősödik a tanári pálya gyakorlásához nélkülözhetetlen sokrétű attitűdjük, mint pl. az előítélet-mentesség, az együttműködésre való hajlandóság, az elsajátított korszerű drogvizsgálati módszerek, technikák alkalmazásának során a folyamatos szakmai fejlődés iránti igényük.

Irodalom:

Demetrovics Zsolt, Paksi Borbála 2011: Drogvizsgálat és egészségfejlesztés az iskolában. Budapest: L'Harmattan, ISBN 9789632363547

Gönczi Ibolya (szerk.) 2006: Drogvizsgálat. Kossuth L. Egyetemi Kiadó. Debrecen ISBN:963 473 004 3

Pikó Bettina (szerk.) 2010. Védőfaktorok nyomában: A káros szenvedélyek megelőzése és egészségfejlesztés serdülőkorban, Budapest: L'Harmattan ISBN978 963 236 267 0

Tantárgyfelelős: Veressné dr. Gönczi Ibolya egyetemi docens, PhD**Tantárgy oktatásába bevont oktató: Veressné dr. Gönczi Ibolya egyetemi docens, PhD**

tantárgy neve: A tanári pálya komplex kérdései	kreditszáma: 2
a tanóra típusa: előadás és (heti) óraszám 2	
számonkérés módja: kollokvium	
tantárgy tantervi helye: 7. félév	
előtanulmányi feltételek: Pedagógiai folyamat 2	
tantárgyleírás:	
<p>Kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komplex feladatértelmezés és a pedagógusszerepek árnyalt megközelítése - a mindennapi pedagógiai rutinok megismerése, a hatékony munkaszervezés és időkezelés képességének kialakítása - az önfejlesztési igény megalapozása <p>Ismeretanyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - az iskolarendszer szervezeti működése, oktatásirányítás, a pedagógus helye az iskolaszervezetben - a pedagógusok, a tanulók, a szülők és egyéb szereplők kapcsolatrendszerének sajátosságai - pedagógus feladatok, szerepek - a reflektív pedagógus: a folyamatos önfejlődés szükségessége és lehetőségei. 	
Irodalom:	
<p>Ginnis, Paul (2007): <i>Tanítási és tanulási receptkönyv. Az izgalmas és élvezetes tanulás eszközei.</i> Pécs, Pécsi Direkt kft. – Alexandra. ISBN: 978 963 369 938 6</p> <p>Kagan, Spencer & Kagan, Miguel (2010): <i>Kooperatív tanulás.</i> Budapest, Önkonet. ISBN: 978 963 866 235 4</p> <p>Szabó László Tamás (2010): <i>Bevezetés a tanári mesterségbe.</i> Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, [Pallas Debrecina 19.] ISBN: 978 963 318 027 3</p>	
Tantárgyfelelős: dr. Chrappán Magdolna főiskolai docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Chrappán Magdolna főiskolai docens, PhD	

tantárgy neve: A tanári mesterség**kreditszáma: 2**a tanóra típusa és (heti) óraszám: **szeminárium, 2 óra**számonkérés módja: **gyakorlati jegy**tantárgy tantervi helye: **8. félév**előtanulmányi feltételek: **Pedagógiai folyamat 2****tantárgyleírás:**

Kompetenciák:

- a komplex tevékenységtervezésre való alkalmasság kialakítása;
- a tanári kommunikációs és döntési képességek fejlesztése;
- az önértékelési kompetenciák fejlesztése;
- a tanári kutató attitűd megalapozása.

Ismeretanyag:

- a tanári munka szituatív elemzése, különféle iskolai és iskolán kívüli tipikus helyzetek elemzése;
- szituációs játékok, konfliktusok, kommunikációs helyzetgyakorlatok;
- tervezési és értékelési gyakorlatok a tanórán kívüli tevékenységek területén;
- a kutató-elemző tanári habitus értelmezése, kutatási gyakorlatok tervezése és megvalósítása.

Irodalom:

- Ginnis, Paul (2007): *Tanítási és tanulási receptkönyv. Az izgalmas és élvezetes tanulás eszközei.* Pécs, Pécsi Direkt kft. – Alexandra. ISBN: 978 963 369 938 6
- Falus Iván (szerk.) *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe* (2000). Budapest, Műszaki Kiadó. ISBN: 963 16 2664 4
- Kagan, Spencer & Kagan, Miguel (2010): *Kooperatív tanulás.* Budapest, Önkonet. ISBN: 978 963 866 235 4
- Szabó László Tamás (2010): *Bevezetés a tanári mesterségbe.* Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, [Pallas Debrecina 19.] ISBN: 978 963 318 027 3

Tantárgyfelelős: dr. Chrappán Magdolna főiskolai docens, PhD**Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Chrappán Magdolna főiskolai docens, PhD**

tantárgy neve: Tanulási nehézség**kreditszáma: 2**a tanóra típusa és (heti) óraszám: **szeminárium, 2 óra**számonkérés módja: **gyakorlati jegy**tantárgy tantervi helye: **8. félév**

előtanulmányi feltételek: –

tantárgyleírás:

A hallgatók mássággal, a marginalizálódott és a tanulásban sikertelenekkel kapcsolatos attitűdök alakítása. Az ismeretszerzésben, tanulásban való akadályozottság típusainak, formáinak a megismertetése.

- a) egyéni igényekre és fejlődési feltételekre tekintettel a tanulói személyiség fejlesztése: a tanulók értelmi, érzelmi, testi, szociális és erkölcsi fejlődésének segítése;
- b) a tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése és fejlesztése: a tanulói közösségekben rejlő pedagógiai lehetőségek kihasználása, az egyének közötti különbségek megértésének elősegítése.

Irodalom:

Illyés Sándor (szerk.) (2000): *Gyógypedagógiai alapismeretek*. ELTE, Budapest. ISBN: 963 715528 7

Györgyi Zoltán - Kőpatakiné Mészáros Mária (2010): „Oktatási egyenlőtlenségek és sajátos igények”. In: *Jelentés a magyar közoktatásról*. Budapest: Oktatókutató és Fejlesztő Intézet ISSN 1219-8692

Harmatiné Olajos Tímea (2014): *Kit zavar a tanulási zavar?* Debrecen, Pedellus ISBN 978 615 5154 90

Nagy Mária (2009): „Tanári kompetenciák és a hátrányos helyzetű tanulók nevelése”. In: *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis. Sectio Paedagogica*, 2009. 36. évf. 59–84. ISSN 1789-8064

Tantárgyfelelős: dr. Buda Mariann főiskolai docens, PhD habil.**Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Buda Mariann főiskolai docens, PhD habil.**

tantárgy neve: Kutatások a nevelésszociológiában	kreditszáma: 2
a tanóra típusa és (heti) óraszám: szeminárium, 2 óra	
számonkérés módja: gyakorlati jegy	
tantárgy tantervi helye: 8. félév	
előtanulmányi feltételek: –	
tantárgyleírás:	
<p>A tanegység célja egy kitüntetett nevelésszociológiai terület kutatástörténetének, valamint a vizsgálatok gyakorlati megfontolásainak megismertetése a hallgatókkal.</p> <p>Tudás: Birtokában van egy nevelésszociológiai kutatások értékeléséhez szükséges módszertani és praktikus gyakorlati ismereteknek, s biztos ismeretekkel rendelkezik a nevelésszociológiai kutatási módszerekről, azok alkalmazási lehetőségeiről. Attitűd/magatartás: Az oktatásügy aktuális problémáira problémaérzékeny gondolkodással reagál, arra törekszik, hogy a kutatások eredményeit szintetizálva és összevetve alakítsa ki a véleményét és fogalmazzon meg további kutatási kérdéseket. Képességek: Képes a nevelésszociológia komplex eszközrendszerével megválaszolható problémák felismerésére, tematikus meghatározására, s az adekvát kutatási feladatok szakszerű megfogalmazására, az eredmények értékelésére. Képes a tudományos eredmények írásbeli és szóbeli értelmezésére.</p>	
Irodalom:	
<p>Bocsi Veronika 2015: A felsőoktatás értékmetaszetei, Budapest: Új Mandátum ISBN 978 963 287 077 9</p> <p>Kovács Klára 2015. A sportolás mint támogató faktor a felsőoktatásban. Debrecen: CHERD, ISBN 9789634738107</p> <p>Kozma Tamás 2004. Kié az egyetem? A felsőoktatás nevelésszociológiája. Budapest: Új Mandátum. Felsőoktatási Kutatóintézet. ISBN:963-9494-53-4</p> <p>Pusztai Gabriella 2011: A láthatatlan kéztől a baráti kezekig. Budapest, Új Mandátum. ISBN 978963287 047 2</p>	
Tantárgyfelelős: dr. Pusztai Gabriella egyetemi tanár, DSc	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Pusztai Gabriella egyetemi tanár, DSc	

tantárgy neve: Oktatásstatisztikai elemzések	kreditszáma: 2
a tanóra típusa és (heti) óraszám: szeminárium, 2 óra	
számonkérés módja: gyakorlati jegy	
tantárgy tantervi helye: 8. félév	
előtanulmányi feltételek: –	
tantárgyleírás:	
<p>1. <i>Célok:</i> A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók bepillantást nyerjenek az oktatáskutatás világába, tájékozódjanak a főbb kérdések és elemzési módszerek felől.</p> <p>2. <i>Fejlesztendő kompetenciák:</i> <u>Tudás:</u> Ismeri az egyszerűbb statisztikai fogalmakat, érti a körkörös okság fogalmát. <u>Attitűd/magatartás:</u> igénye, hogy alaposan megvizsgálja az összefüggéseket, nem fogad el készen tált következtetéseket. Igényli, hogy egy-egy problémát sokoldalúan járjunk körül, és a következtetéseket megbízható adatok támasszák alá. Elutasítja az egysíkú, leegyszerűsítő magyarázatokat. <u>Képességek:</u> Képes táblázatokat, grafikonokat elemezni, következtetéseket levonni statisztikai adatok alapján. Képes reflektálni mások következtetéseire.</p>	
Irodalom:	
<p>Babbie, Earl (2008): <i>A társadalomtudományi kutatás gyakorlata</i>. Budapest, Balassi. ISBN : 9789635067640</p> <p>Dessewffy Tibor – Láng László (2015): <i>A Big Data és a társadalomtudományok találkozása a műtőasztalon</i>. Replika, 92–93, 157–170. ISSN 0865-8188</p> <p>Falus Iván (szerk.) (2004): <i>Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe</i>. Budapest, Műszaki. ISBN 963-16-2664-4</p> <p>Széll Krisztián (2014): <i>Az OECD az oktatásról: adatok, elemzések, értelmezések</i>. Budapest, Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet. ISBN 978-963-682-788-5</p> <p>Veroszta Zsuzsa (szerk.) (2015) : <i>Adatbőség</i>. Educatio tematikus szám 24. 3. ISSN 1419-8827</p>	
Tantárgyfelelős: dr. Pusztai Gabriella egyetemi tanár, DSc	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Pusztai Gabriella egyetemi tanár, DSc	

tantárgy neve: Az olasz nyelv tanításának módszertana I–IV.

kreditszáma: 8
(2+2+2+2)

a tanóra típusa: (heti) óraszám: **szem., 2 óra**

számonkérés módja: **gyj.**

tantárgy tantervi helye: **5–8. félév**

előtanulmányi feltételek: -

tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, ugyanakkor informáló leírása

A kurzus során a hallgatók betekintést nyernek az olasz nyelv tanításának nemzetközi és hazai történetébe, megismerkednek különböző nyelvoktatási áramlatokkal, elsajátítják a hagyományos és a legújabb nyelvtanítási módszereket és technikákat.

A kurzus célja továbbá bemutatni az egyéni különbségek egyes aspektusait a nyelvtanulás folyamatában. A félévek során kitérünk a motiváció szerepének fontosságára, az életkori sajátosságok bemutatására, felvázoljuk a nyelvi szorongás felismerésére, kiküszöbölésére alkalmazható technikák és stratégiák lehetséges változatait.

A stúdiumok során a hallgatók megismerik a mérési és értékelési folyamat elméletét és gyakorlati kérdéseit, az osztálytermi értékelésen túl betekintést nyernek a különböző olasz nyelvi nyelvvizsgarendszerekbe, a kétszintű nyelvi érettségi vizsga rendszerébe, megismerik a Közös Európai Referenciakeretet és annak alkalmazási területeit.

a **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN)

Balboni, Paolo E., *Fare educazione linguistica. Insegnare italiano, lingue straniere e lingue classiche*. UTET Università, 2012.

Diadori, Pierangela (a cura di), *Insegnare italiano a stranieri*. Firenze, Le Monnier, 2011.

Diadori, Pierangela - Palermo, Massimo, *Manuale di didattica dell'italiano L2*. Perugia, Guerra Edizioni, 2009.

Nyitrai, Tamás, *Olasztanárok kézikönyve*. Budapest, Ponte Alapítvány, 2002.

Santipolo, Matteo, *Dalla sociolinguistica alla glottodidattica*. UTET Università, 2006.

Tantárgyfelelős: dr. Puskás István habilitált egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Paolo Orrù egyetemi adjunktus, PhD

tantárgy neve: Iskolai tanítási gyakorlatot kísérő módszertani szeminárium	kreditszáma: 2
a tanóra típusa és (heti) óraszám: szem., 2 óra	
számonkérés módja: gyakorlati jegy	
tantárgy tantervi helye: 11/12. félév	
előtanulmányi feltételek:	
tantárgyleírás:	
<p>A szeminárium a középiskolákban tanított olasz nyelv tantárgy kompetens tanítási gyakorlatára készít fel. A hallgatók aktív tevékenységére és kreativitására épülő foglalkozásokon a tanárjelöltek jártasságot szerezhetnek a helyi tantervek és tanmenetek készítésében, a tanórák megtervezésében, a kognitív, a szociális és a személyes kompetenciák fejlesztését elősegítő kooperatív, kommunikatív és interaktív pedagógiai módszerek, a differenciált munkaformák, a sokoldalú szemléltetés alkalmazásában, a multimediális eszközök használatában. Kiemelten foglalkozunk a szóbeli és az írásbeli kifejezés, a nyelvtani problémák kérdéseivel, az érettségire való felkészítést szolgáló feladattípusokkal, a projektmunkák, az esszék, az esettanulmányok sajátosságaival, értékelésük szempontjaival.</p>	
Irodalom:	
<p>Ciliberti, Anna: <i>Manuale di glottodidattica. Per una cultura di insegnamento linguistico</i>. Milano, R.C.S. Libri S.p.A., 2006 Corno, Dario (a cura di): <i>Insegnare italiano. Un curriculum di educazione linguistica</i>. Milano, R.C.S. Libri S.p.A., 2000 Freddi, Giovanni: <i>Glottodidattica. Fondamenti, metodi e tecniche</i>. Torino, UTET Libreria, 1994 Pichiassi, Mauro: <i>Apprendere l'italiano L2 nell'era digitale. Le nuove tecnologie nell'insegnamento e apprendimento dell'italiano per stranieri</i>. Perugia, Guerra Edizioni, 2007</p>	
www.oktatas.hu/koznevelas	
Tantárgyfelelős: dr. Pete László egyetemi docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Paolo Orrù egyetemi adjunktus, PhD	

tantárgy neve: Anyanyelvi ismeretek 1	kreditszáma: 0
--	-----------------------

a tanóra típusa: gyak. és óraszám: 2
--

számonkérés módja: aláírás
----

tantárgy tantervi helye: 1. félév
--

előtanulmányi feltételek: –
----

tantárgyleírás:

A tantárgy azokat az anyanyelvi készségeket kívánja megalapozni, amelyek a tanárok és a diákok nyelvi kapcsolatát érintik. Fejlesztani szándékozik az írásbeli és szóbeli kompetenciákat, különös tekintettel a helyesírásra és a szövegértésre, szövegfeldolgozásra. Emellett törekszik arra, hogy a leendő tanároknak az anyanyelvhez, a diákok és a tankönyvek nyelvéhez való megfelelő viszonyulását kialakítsa. Ezzel összhangban a tárgy gyakorlati jellegű, de nem nélkülözi az elméleti kontextus megalapozását sem. Az egyes készségek fejlesztése párhuzamosan zajlik, elősegítve ezáltal a helyesírási szabályok és szövegfeldolgozási módszerek elmélyítését és önálló alkalmazását. Az aláírás feltétele, hogy a hallgatók a gyakorlati feladatokat megfelelő szinten teljesítsék.

Irodalom:

Kötelező irodalom:

A magyar helyesírás szabályai. Tizenkettedik kiadás. Budapest, Akadémiai Kiadó.

Ajánlott irodalom:

Sándor Klára: [Az élőnyelvi vizsgálatok és az iskola: kisebbségi kétnyelvűség](#). *Regio*, 6 (1995)/4: 121–146 = In: Kontra Miklós és Saly Noémi (szerk.): *Nyelvmentés vagy nyelvárulás?* Szerk. Kontra Miklós és Saly Noémi. Budapest, 1998. 368–394 = In: *Nyelv, nyelvi jogok, oktatás*. Szerk. Sándor Klára. Szeged, 2001. 83–110.

Szabó Tamás Péter: Normatív viselkedés kialakulása a nyelvhasználatban. In: Várad Tamás szerk.: *AlkNyelvDok. III. Alkalmazott Nyelvészeti Doktorandusz Konferencia*. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2009. 167–178.

URL: <http://www.nytud.hu/alknyelvdok09/proceedings.pdf>

Szabó Tamás Péter: A nyelvhelyességi szabályokkal kapcsolatos metanyelvi tudás formálása. In: Várad Tamás szerk.: *Alknyelvdok. II. Alkalmazott Nyelvészeti Doktorandusz Konferencia*. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2008 [2009!] 87–98.

URL: <http://www.nytud.hu/alknyelvdok08/proceedings08.pdf>

Tantárvfelelős: dr. Reszei Katalin egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktatók: dr. Gyórfy Erzsébet egyetemi adjunktus, PhD

tantárgy neve: Anyanyelvi ismeretek 2	kreditszáma: 0
--	-----------------------

a tanóra típusa: gyak. és óraszám: 2
--

számonkérés módja: aláírás
----

tantárgy tantervi helye: 2. félév
--

előtanulmányi feltételek: –
----

tantárgyleírás:

A tantárgy az Anyanyelvi ismeretek 1. kurzus ismeretanyagát építi tovább. Középpontjában a tanárok nyelvi készségeinek fejlesztése áll, elsősorban a beszédtechnika, valamint a szóbeli és az írásbeli szövegalkotás terén. A kurzus moduljai többek között hangképzési gyakorlat, szöveges helyzetgyakorlat, előadás-technika, a didaktikus nyelvhasználat fejlesztése, retorikai és stilisztikai gyakorlat. Ennek megfelelően a tárgy gyakorlati jellegű, az egyes készségek fejlesztése párhuzamosan zajlik, célja, hogy elősegítse a tanári beszéd és kommunikáció fejlődését. Az aláírás feltétele, hogy a hallgatók a gyakorlati feladatokat megfelelő szinten teljesítsék.

Irodalom:

Kötelező irodalom:

Fercsik Erzsébet–Raátz Judit: *Kommunikáció szóban és írásban*. Jegyzet nem magyar szakos tanárjelöltek számára. Budapest, Korona Kiadó, 24–169.

Ajánlott irodalom:

Antalné Szabó Ágnes: *A tanári beszéd empirikus kutatások tükrében*. Budapest, Magyar Nyelvtudományi Társaság, 2006.

Hernádi Sándor: *Beszédművelés*. Budapest, Osiris, 2006.

Montágh Imre: *Figyelem vagy fegyelem?! Holnap Kiadó, 1996.*

Tantárgyfelelős: dr. Reszei Katalin egyetemi adjunktus, PhD
--

Tantárgy oktatásába bevont oktató: dr. Györffy Erzsébet egyetemi adjunktus, PhD
--